

Prenumerata:

Rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 k. 50, kwartalnie rs. 2 k. 25, miesięcznie kop. 75.

Za dwukrotne odosłanie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesarstwie: koszta przesyłki pocztowej podane są w nagłówku numeru porannego.

Za granicą (z przesyłką jednorazową) miesięcznie rs. 1 k. 50.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie ani na prowincji przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy kop. 5.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziela i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZĆDZIESIĄTY TRZECI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 8-iej rano do 8-iej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-iej rano do 1-iej w południe.

Ogłoszenia:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz pierwszy raz 10 k., każdy następny raz 8 k.

Male ogłoszenia: za jeden wiersz pierwszy raz 2 kop., każdy następny raz 1 1/2 kop.

Przewodnik adresowy: za 1 wiersz rocznie rs. 30. Ogłoszenia do "Przewodnika" przyjmuje wyłącznie Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, ulica Senatorska nr 18.

Od administracji.

Nowo-przybywający od dnia 1-go listopada prenumeratorowie, otrzymują bezpłatnie początek powieści Walerego Łozińskiego „Zaklęty dwór,” rozpoczętej we wrześniu r. b.

W dniu jutrzejszym przypada święto uroczyste, poświęcone czi Wszystkich Świętych i takowe, oprócz zwykłych świątecznych nabożeństw we wszystkich przybytkach modlitwy, obchodzone będzie z odpustem zupełnym, kazaniami i procesjami, w kościołach: parafjalnym WW. Świętych na Grzybowie; św. Jacka (po-dominikańskim); św. Franciszka Serafickiego (po-franciszkańskim), w którym podczas sumy słowo Boże wygłosi Jks. Walichnowski — i św. Trójcy (po-trynitarskim) na Solcu.

— Ewangelja św. na jutrzejszą uroczystość zapisana jest u św. Mateusza w rozdz. 9-m: „o tych, którzy są błogosławieni”.

— Pojutrze zaś, to jest na dzień 2-gi listopada, przypada Dzień Zaduszny, poświęcony pamiętce wszystkich wiernych zmarłych i modłom za ich dusze.

Uroczystość ta rozpoczyna się od nieszporów w dzień Wszystkich Świętych i jest jakoby dopełnieniem dnia tego.

Odpowiednie nabożeństwa odprawiane są we wszystkich kościołach, ewangelja zaś święta zapisana jest u Jana św. w rozdziale 5-ym: „o wskrzeszeniu umarłych”.

Przegląd polityczny.

Wczorajszy list nasz wiedeński wyjaśnił naturę położenia, wytworzonego piątkowemi oświadczeniami hr. Kalnoky'ego. Minister powtórzył to samo mniej więcej w dniu onegdajszym na posiedzeniu komisji budżetowej delegacji przedlitawskiej, dołożywszy tylko parę uspakajających frazesów wobec mnóstwa pesymistycznych komentarzy, jakie wywołały odpowiedzi jego na interpelację delegata węgierskiego Czernatonyiego. Podczas gdy w piątkowym przemówieniu pociągnął on dość wyraźną linię graniczną pomiędzy usposobieniami szczerze pokojowemi dworu i rządu petersburskiego a opinią publiczną w Rosji, wyobrażoną przez dzienniki, onegdaj hr. Kalnoky ograniczył nieco to ostatnie swoje twierdzenie, przyznając, iż większość narodu rosyjskiego jest także pokojowo usposobiona.

Reasumując głosy całej prasy europejskiej, podnieść wypada nam jeszcze dwie uwagi, które prasa ta podnosi w formie ostatecznych konkluzyj z „otwartych” wynurzeń hr. Kalnoky'ego. Jedną z nich jest uwaga, że Włochy nie zostały na podstawie bezwzględnej równorzędności przypuszczone do przymierza austriacko-niemieckiego; ochrzczenie przeto stosunku, jaki się wytworzył pomiędzy Austrią i Niemcami z jednej, a Włochami z drugiej strony, nazwą „potrójnego przymierza” jest — pleonazmem, którego się wystrzegać należy, chociażby to niemiłym było dla Włoch.

Hr. Kalnoky wspominał kilkakrotnie o „przyjaznym zbliżeniu” z Włochami, ale unikał ostrożnie współczesnego przytoczenia nazwy trzech państw sprzymierzonych, jakby zależało mu na tem, aby nie złożyło się ztąd pojęcie „potrójnego przymierza”. Telegram rzymski doniósł nam wczoraj, iż *Perseveranza* wyraża zadowolenie swoje z oświadczeń ministra austriackiego, dotyczących stosunku Austrii

do Włoch. Ale *Perseveranza*, chociaż należy do organów najbardziej wpływowych, nie reprezentuje opinii całego kraju. Przekonamy się, czy nie objawia też zdań nieco różnych od poprzedniego, dzienniki nieusposobione ministerjalnie, co zresztą powiedzą panowie Zanardelli i Baccarini, najnowsi, albo Nicotera i Cairoli, „historyczni” przeciwnicy polityki pp. Depretisa i Mancini'ego.

Drugą uwagą, która się następcza po rozważeniu przemówień hr. Kalnoky'ego, jest ta, którą najpierw podniósł berlińska *Vossische Ztg.*

Austriacki minister spraw zagranicznych, mówiąc o pokojowym usposobieniu Europy, nie dostrzegł na widnokręgu zewnętrznych stosunków Austrii żadnych wskazówek nieprzyjawnego i bezpieczeństwu jej zagrażającego zachowania się któregokolwiek z państw ościennych lub dalszych; z jednej tylko strony rosyjskiej zauważył nacisk pewnych kół, żadnych wrzekomo sprzeciwni z Austrią, dzięki współzawodnictwu interesów obu mocarstw na wschodzie. Hr. Kalnoky nie wspominał o Francji — w tem widocznie silnem przekonaniu, iż ztamtąd nie nie zagraża monarchji rakuskiej. Mówiąc zaś tylko o Rosji, nie wahał się mimo tego skonstatować, że „Austria nie stoi sama” czyli przyznał pośrednio, że w razie zaczepienia jej przez Rosję, sprzymierzone z nią mocarstwa, to jest w pierwszej linii Niemcy, przyjdą Austrii w pomoc.

Dotychczas wierzone, że traktat przymierza austriacko-niemieckiego w takim tylko razie obowiązuje jedno z tych mocarstw do niesienia pomocy drugiemu, jeżeli to drugie zaczepieniem zostanie współczesnie przez podwójnego nieprzyjaciela. Otóż budzi się przypuszczenie, że dawniejsza podstawa przymierza została podczas ostatniego zjazdu ks. Bismarka z hr. Kalnokym rozszerzona, tak, iż obecnie wystarczy zaczepienie z jednej strony, ażeby drugie państwo sprzymierzone wystąpiło z pomocą.

Pruski minister wyznał Gossler udaje się do Ce-

Kronika powszechna.

Dwaj winowajcy. — Obfity program kroniki. — Niemożność wykonania tego projektu. — Wywoływacz wojny. — Dostarczenie *casu belli*. — Czwartowymiarowa inkwizycja. — Pozytywne organa na transcendentalnym moście. — Wymyślający repertjer a prawdziwy uczony. — Traktat o logice w nielogiczności.

Wszystkiemu winien Trewey, „niezrównany” ekwilibrysta, produkujący się w cyrku Ciniellogo w Warszawie i hr. Kalnoky, austro-węgierski minister spraw zagranicznych, produkujący się na posiedzeniach delegacji wspólnych w Wiedniu.

Nagromadziło mi się na ten tydzień mnóstwo rozmaitych zaciekawiających przedmiotów. Miałem do wyboru czy pisać o zwrócić w taktyce handlowej Niemców, którzy we wszystko co dotąd sprowadzali z Paryża i Francji, mają zamiar prowadzić się w Warszawie i w obrębie Królestwa, oraz o spadku rubli, który sprawia, iż szanowni nasi sąsiedzi na tym antigallizmie handlowym zrobią wcale niezły interes, czy też o piramidzie odkrytej świeżo w dziewięcioletnich lasach Ameryki. Mogłem przejść następnie do porównań krwiożerczości francuskiej w Tonkinie, tak jaskrawemi barwami malowanej przez Piotra Lotti, z ludożerczością anamitan, którzy rannym francuzom sprawiają grób w swoich żołądkach. W dalszym ciągu wypadłoby mi zastanowić się nad tem co się stanie z naszym słuchem, gdy wyjdzie z druku szkoła fortepianowa napisana przez samego Liszta i gdy w każdym domu, na każdym pięttrze wykształci się przynajmniej jedna liszciana i parę drobnych liszciarek? W zakończeniu zamierzałem ułożyć świetną mozajkę z pojedynania Hollandji z Belgją, z nieporozumień kardynała ks. Hohenlohe z Watykanem, z zamordowania Bu-Amemy, z pogłoskami o abdykacji króla portugalskiego, z trzęsienia ziemi w Smyrnie, z wzdęstającej cholery w Aleksandrii i zmniejszającego się niezłoty kieszek w Warszawie, z ponownych demonstracji studenckich prze-

civ prof. Maasenowi w Wiedniu i z wybuchu dynamitowego w Frankfurcie.

Niestety cały ten piękny plan kroniki wspomniany wyżej Trewey wraz z hr. Kalnokym zburzyli mi do szczytów!

Nie skosztujecie zatem czytelnicy tej *olla podrida* kronikarskiej, nie będziecie się delektowali rozprawą o wpływie na charakter zakochanych nowej mody, która do strojów damskich wprowadziła zwracające się zawsze za słońcem słoneczniki, zamiast niezapominajek, godła wiecznej pamięci o wybranej, bez względu czy jej słońce zaszło już czy wschodzi... Nie dowiecie się bliższych powodów, które ks. Pignatelli de Cerchiara zniewoliły do występowania na estradzie *café chantant* w Paryżu, nie odślonię przed wami tajemnie serca pani Ilony, 1-o *voto* adwokatowej Rosenbergowej, 2-o *voto* hrabiny Batthyany, w której dwukomórkowem sercu pomieściły się w ciągu jednego kąpielowego sezonu dwie wiernie do zgonu miłości. Nie będziecie czytali o chorobie „króla walców” Straussa, ani o przepowiedniach pogody dra Overziera z Kolonji, ani o zaburzeniach antysemitycznych w Nowym Szezećcinie, ani o nowym wynalazku tresowania psów i gęsi na artystów popisujących się w hypodromach. Zamiast pisać o tych wszystkich pięknych rzeczach i tylu innych, zamiast na pokładzie fregaty „Zuzanna” żeglować do Afryki, z amerykańskimi amazonkami, które sławy odkrywcy pozazdrościły Rogozińskiemu i odwaga chcą mu dorównać, a wzięwają z sobą odpowiednią ilość kosmetyków, nie obawiają się, iż posiwieją — zamiast tego całego menu feljetonowego zmuszony jestem, po przygotowaniu się odpowiedniemi studjami strategicznymi i taktycznymi, wyruszyć w pełnym rynsztunku... na wojnę.

A winien temu, jak już dwa razy powiedziałem, hr. Kalnoky i Trewey!

Hr. Kalnoky powiedział do delegacji przedlitawskiej mowę tak dalece pokojową, że aż do niej dzienniki były zmuszone dodać wojenny komentarz i otóż mamy wojnę, a *casu belli* do niej dostarczył Trewey.

Czytelnikom na prowincji niewiadomo zapewne

kto jest ten maż znakomity, winienem zatem dodać, iż jest to osobnik ubrany od stóp do głowy obeisło i czarno, z wielką białą krezą koło szyi i z białą jak kreda twarzą. Istny djabeł, i to co robi jest także istnie djabelskie. Ekwilibrysta tak dalece zręczny, iż reporter nasz cyrkowy napisał o nim, że pokazuje takie rzeczy, które inni robia także, lecz jak tłumacza, czynią to za pomocą „czwartego wymiaru”...

Niewinna ta wzmianka o czwartym wymiarze, pierwsza, o ile sobie przypominam w naszym dziennikarstwie, stała się powodem do rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich.

Licho mnie jakieś skusiło, iż do tej wzmianki w kilka dni później dodałem wyjaśniający komentarz, starający się w sposób dla przeciętnego chrześcijanina przystępny wyłożyć co to jest za facet ten czwarty wymiar i jakie on wyprawia cuda. Nieszczęśliwa gwiazda moja kazała mi nadto przyznać się jawnie i otwarcie, że w tego pozaprzeźrzeniowego kuglarza i we wszystkie jego niepojęte sztuki nie wierzę.

Złożywszy to niebaczne zeznanie, byłem przez czas jakiś spokojny, że mi za to włos z głowy spaść nie może! Istniało tu niegdyś podobno pismo p. n. *Świat duchów*, które we wszystkie pozaprzeźrzeniewo nadzwyczajności wierzyło, istniało kiedyś we Lwowie inne pismo p. n. *Światło zagrobowe*, które również występowało jako zapalczywy zapaśnik w obronie owych szekspirowskich rzeczy na ziemi i na niebie, o których się nie śniło naszym filozofom. Ale tych pism już nie ma, a zresztą chodzi tutaj właśnie o rzecz, która się filozofom przysniła, choć jej ani na niebie ani na ziemi nie ma, — zkadze się więc wziąć mogła jakaś milieja św. Hermandady, któraby mnie za niedowiarstwo w czwarty wymiar pociągnęła przed jakiego groźnego Torquemada i po usłyszeniu jego wyroku skazała na stos jako kacerza?

Tak sobie rozmowałem ałem się mylił. Znalaza się inkwizycja, która niewierzących w czwarty wymiar zamierza palić na stosie. Nie jedno, ale aż dwa pisma przedsięwzięły przeciwko mnie krucjąte, oskarżony jestem o bluźnierstwo, przez p. W.

tyngi na poufną konferencję z biskupem Hödingiem. Tenże pośredniczył już przed zjazdem niemieckich biskupów w Moguncji pomiędzy rządem a pasterzami djecezi. Z podróżą p. Gosslera wiąże przeto opinię katolickich Niemców nadzieję zamierzonego popchnięcia znowu naprzód akcji ugodowej. Ojciec św., zegnając księcia biskupa wrocławskiego, Herzoga, pochwalił też dzisiejsze, duchem zgody nacechowane postępowanie rządu pruskiego.

Folkething kopenhaski zdażył już według powziętej uchwały wrzucić do kosza przeszło trzydzieści projektów, wniesionych przez nienawistny krajowi gabinet Estrupa. Co będzie dalej?

Od kilku miesięcy przygotowany proces przeciw ministrom norweskim, po załatwieniu mnogich normalności, rozpoczął się nareszcie dnia 22-go b. m. w Chrystjanji na dobre. Naprzód stanęła na porządku obrad sądu państwowego sprawa ministra Selmera. Oskarżyciel adwokat Bergh w kilkunastu dniowej mowie dowodził, iż król w Norwegji nie posiada praw wyższych, jak storthing, i że dlatego opozycja monarsza przeciw postanowieniom storthingu, jest sprzeczną z duchem konstytucji, a ministrowie którzy takową doradzali, winnymi są naruszenia praw narodu, w ustawie konstytucyjnej poręczonych.

Pod d. 20-ym b. m. sygnalizowano zawarcie pokoju pomiędzy Chili a Peru, czyli ściślej mówiąc, uznanym przez zwycięski rząd republiki chilijskiej prezydentem peruńskim, Iglesiasem. Stolica Peru, Lima, i port jej, Callao, zostały podobno opróżnione z wojsk chilijskich. Nie idzie za tem, aby pozycja prezydenta Iglesiasa była ubezpieczona w kraju, jakkolwiek tenże w d. 13-ym września zamianował już dra Manuela Barinaal prezydentem gabinetu.

Ma on za sobą północne prowincje, kędy zgromadził w początkach października skromne swe siły wojskowe w Truillo. Południe jednak nie uznaje Iglesiasa. Tamto w Arequipa rezyduje dotąd Montero, pełnomocnik uwieczniony przez chilijszczyków a uznanego przez Stany Zjednoczone prezydenta republiki peruńskiej, Calderona. Wiadomo, że w dniu 3-im października wyruszyła przeciw siłom Montero do Mollende dywizja wojsk chilijskich. Dopóki nie dowiemy się, że stronnictwo Montero i Calderona uznało Iglesiasa, dotąd zawarcie traktatu chilijsko-peruńskiego nie budzi wiary w utrwalenie się pokoju i porządku w ciężko skolatanym kraju.

Br. Z.

G. w *Prawdzie* w sposób poważny i przyzwoity, i przez kogoś niewiadomego w innym organie, który się niestety nie we wszystkich przyzwoitych towarzystwach wymienia. Ten ostatni *comme de raison*, wprzód nim zapadnie wyrok skazujący mnie na stos, uznał za stosowne nawymyślać mi od ostatnich.

Jeżeli coś jest rzeczywiście niepojętego, prawdziwie czterowymiarowego w całym tym procesie o heretżę, jaki mi wytoczono, to chyba to jedno, iż te dwa a nie inne pisma stanęły do walki i kruszą kopję za czwartym wymiarem. Uchodzą one dotychczas za organa nauki pozytywnej, realnej, z krańcową ostrożnością unikające zapuszczenia się we wszelkie metafizyczne mrzonki i majaczenia, i oto nagle stają w obronie czegoś najniepozytywniejszego, najnierealniejszego, najbardziej marzycielskiego, w obronie najtranscendentalniejszej fantasmagorii, jaką kiedykolwiek wydała głowa ludzka... Waleczą zatem w obronie czegoś, co gdyby istnieć mogło, to nauka nie miałaby żadnej broni do pokonania najdzikszych twierdzeń spirytyzmu, musiałaby uwierzyć w wirujące stoliki, w przepowiadające przyszłość egiptki, w wywoływanie duchów, w strachy, czary, wilkołaki, uroki, w podróże czarownic na Łysą górę, słowem we wszystko coby się komukolwiek podobało uroić i podać jako rzecz, która się stała lub stać mogła na pozaprzestrzeniowej drodze.

Jakim sposobem nagle zwolennicy nauki realnej znaleźli się po stronie tylekroć wysmiewanych przez siebie samych czysto metafizycznych zaciekań, w których się błąka i na bezdroża zachodzi myśl ludzka, tego doprawdy nie pojmuję, zwłaszcza, że stało się to w październiku, który, jak uczy statystyka, jest miesiącem najmniejszego alkoholicznego sportu, więc powinienby być także miesiącem najirrezwieszszej filozofji. Nie chciałbym przypuszczać, że przeciwnicy moi tylko *par esprit de contradiction*, dlatego, iż *Kurjer* ciągnął w stronę przeciwną, znaleźli się na tym czterowymiarowym, pozaprzestrzeniowym moście, nie chciałbym tego przypuszczać, już z tej przyczyny, że w takim razie nie imby przypadała rola Jacka. W każdym razie wyznaje, że był

Towarzystwo budowlane.

Losy projektu towarzystwa budowlanego znajdują się na dobrej drodze.

Grono techników i inżynierów poruszyło sprawę nowego przedsiębiorstwa i zajęło się obmyśleniem sposobów wprowadzenia go w życie.

Technicy nasi, jako członkowie resursy obywatelskiej, posiadają w niej oddzielną salę, gdzie urządzają raz na tydzień zebrania techniczne z udziałem przemysłowców krajowych. Na pozór jest to rzecz drobna, w rzeczywistości jednak ma ona poważne znaczenie. Na takich bowiem zebraniach jednoczą się siły, ścierają zdania, podnoszą myśli, z nich wreszcie wychodzi bodziec praktycznej działalności.

Otóż na jednym z takich zebrań dyskutowano też poruszony przez nas projekt towarzystwa budowlanego. Zgadzać się nań w zasadzie, technicy tutejsi postanowili rozszerzyć zakres operacji przedsiębiorstwa przez nadanie mu charakteru bardziej ogólnego, przemysłowego. Tak stoi dziś sprawa ta co do treści.

Co się zaś tyczy formy jej wykonania, technicy i przemysłowcy oddali losy projektu w ręce p. Kiślańskiego, który ma się zająć przede wszystkim zaangażowaniem potrzebnych kapitałów, a następnie poparciem ustawy na drodze prawnej.

Już sam ten wybór jest pomysłem dla projektu wróżbą. P. Kiślański bowiem niejednokrotnie złożył dowody pożytecznej inicjatywy i umiejętnego wykonania rozmaitych przedsięwzięć przemysłowych. Nie wątpimy więc, iż z nowego zadania wywiąże się równie zaszczytnie dla siebie i z równym pożytkiem dla ogółu.

Wiadomość powyższa o dzisiejszym stanie sprawy niewątpliwie wywoła większe do niej zaufanie w kołach naszych kapitalistów i pobudzi ich do szerszego udziału.

Lecz czy kapitały krajowe wystarczą na ten cel? Bez wątpienia wystarczyć mogą, a raczej mogłyby, gdyby znaleziono sposób ich poruszenia. Kapitały nasze możnaby podzielić na trzy grupy — kapitały finansistów inacej bankierskimi zwane, arystokracji i średnie t. j. właścicieli ziemskich i miejskich. Na pierwsze liczyć nie można — mają one swoją sferę operacji, z której nie wychodzą. Kapitały znowu arystokracji są dla kraju martwe, jako w nim nieobecne; chociaż więc udział arystokracji w życiu ekonomicznym kraju mógłby obudzić świeże prądy i wlać nowe siły, nie możemy jednak brać go w rachunek, gdyż o „nieobecnych” nie ma mowy. Pozostaje więc ostatnia grupa kapitałów, które jako

bym się o wszystko co posiadam założył, iż w tych właśnie pismach ten zostanie zwymyślanym i odsądzonym od jakiegokolwiek nauki, kto twierdzi, że krzesło może przejść przez ścianę, nie otworem w tejże ścianie zrobionym lecz jakąś drogą pozaprzestrzeniową, nie ja, który twierdzę przeciwnie.

Stało się jednak, omyliłem się, znalazłem przeciwników tam, gdzie mi się ich najmniej spodziewałem, a skoro są, stają do walki — nie z obydwojma jednakże. Ten pan, który mi wymyśla i który mnie chce pokonać jakimś cytatem z tłumaczonej książki, oświadczając, że na własne uwanie braknie mu miejsca, może się doznać odpowiedzi dopiero wtedy, gdy mu zbraknie miejsca na wymyślanie i cytaty, a znajdzie się natomiast w jego szpaltach i głowie miejsce na jakąś uwagę, nie powtórzoną z cudzej książki po papuziemu lub za panią matką. Pismo, w którym ten pan pisuje, dawało mi kilka miesięcy temu świadectwo talentu i wiedzy. Wyposiłem się wówczas od tych pochwał nie przynoszących zaszczytu. Dziś, kiedy mi wymyśla, nie wypraszam się od tego wcale. Niech wymyśla i cytuje kiedy mu widno. *Man muss leben und leben lassen*, pozwólmy mu pracować w tym jedynym fachu, w którym posiada jakie takie uzdolnienie. *Satis!*

Z p. Wł. G. w *Prawdzie* rzecz inna. To uczony o całą, niepospolitą głowę wyższy od tych, którzy nie umieją polemizować bez pokazywania języka. Pragnie on kwestję czwartego wymiaru ująć w wykład naukowy, ściśle logiczny, a że jednocześnie chciałby mnie wyegzaminować, czy jestem do zrozumienia tej kwestji należycie przygotowany, jest to taka niewinna profesorska żyłka, że o nią gniewać się niepodobna... W kwestji głównej zatem zgadzamy się prawie: ja twierdzę, że czwartego wymiaru nie ma, a p. Wł. G. nie dowodzi iż jest, tylko twierdzi, że nikt bezstronny nie ma prawa przeczyć możebności jego istnienia. Różnica naszych przekonań jest zatem pozytywnie tak mała, iż daje się prawie zredukować do zera. A co do kwestji mego przygotowania, to mógłby podobno p. Wł. G. poczekać, aż jaką rozprawę akademicką o czwartym wymiarze napiszę i w niej dopiero szukać logicznego wykładu, a nie chwytając za porównanie którego użyłem,

oszczędności zostają na lokacji w papierach publicznych.

Otóż wyprowadzenie tych kapitałów z dzisiejszego uwięzienia i nadanie im bardziej produkcyjnego kierunku leży zarówno w interesie ekonomji kraju i miasta, jak w interesie samych kapitalistów. Zaprzeczyć się nie da, iż ulokowanie pieniędzy w papierach jest drogą najmniej zawodną, lecz ileż szkód ono przynosi wobec tysiąca niezaspokojonych potrzeb! Zresztą, czyż każde przedsiębiorstwo przemysłowe jest narażone na zgubę? Wszak w kraju naszym nie znaleźlibyśmy wielu przykładów, świadczących o upadku operacji ekonomicznych, rozumnie prowadzonych.

Jakkolwiekby technicy warszawscy, w których rękę znajduje się obecnie projekt towarzystwa budowlanego, liczą na znaczny udział kapitałów krajowych, w każdym razie słusznie przypominają, iż brakującą część do wypełnienia sumy zakładowej trzeba będzie wypełnić kapitałami zagranicznymi.

Fundusz zakładowy ma wynosić milion rubli, na który w połowie może się złożyć miasto, w połowie zagranicą.

Tak jak kapitały krajowe podzieliłiśmy na grupy, tak też wypada podzielić i kapitały zagraniczne. Nie do wszystkich bowiem jednakowe mamy zaufanie... Niestety, dawna teoria ekonomiczna o kosmopolityzmie kapitału bezpośrednio upadła. Kapitał np. niemiecki zawsze i wszędzie pozostanie tylko niemieckim. Przeciwno też jego udziałowi w ekonomji naszego kraju zawsze i wszędzie będzie niemiłosiernie protestowali.

Niemiec, przychodzący z kapitałem do naszego kraju, sprowadza za sobą cały warsztat niemiecki — i robotników i techników i maszyny i narzędzia. Jeżeli kupuje majątek ziemski — kraj traci kawał ziemi, która staje się niemiecką, jeżeli buduje fabrykę — z pewnością wszyscy robotnicy i cała administracja będą z Niemcem sprowadzeni, jeżeli angażuje się do jakiego przedsiębiorstwa — niewątpliwie stoczy zawzięty ze współnikami walkę o udział sił krajowych. Na każdym kroku przede wszystkim germanizm, poparty całym zasobem przewagi materialnej i technicznej wiedzy.

Rzecz zupełnie inna z kapitałami angielskimi i belgijskimi, które stanowią drugą grupę kapitałów zagranicznych. Te szukają tylko korzystnej lokacji i znajdują ją jedynie wtedy, jeżeli dana operacja pozostaje w ręku krajowców. Ostatecznie praktyczna ta zasada wychodzi na ich korzyść.

Nikt chyba nie wątpi, jak wyglądałaby dzisiaj administracja tramwajów lub telefonów, gdyby przedsiębiorstwa te były powołane do życia przez kapitalistów niemieckich...

chcę rzecz popularnie przedstawić i w niem dopiero upatrywać nieścisłość. W każdym porównaniu wynaleść można jakąś nieścisłość, bo porównanie to nie tożsamość, o czem p. Wł. G. jako matematyk sam wie najlepiej. Używając porównania o szklance przechodzącej przez stół, tak jak igła przez płótno, wiedziałem o tem, żem się wyrażał nieścisłe tylko obrazowo. Ścisłe zresztą o czwartym wymiarze pisać niepodobna i sam p. Wł. G. daremnie się na to sili. Używa on wyrażen takich, jak „wymiar pozaprzestrzeniowy”, „droga poza przestrzeniową” i nie spostrzega się bynajmniej, że to są wyrażenia wprost kontradycyjne, wprost nielogiczne. Czyliż po za przestrzenią, gdzie nie ma rozciągłości, może istnieć „wymiar”? Dwa pojęcia „pozaprzestrzeniowości” i „wymiaru” wykluczają się wzajemnie i to jest ostateczny, ściśle logiczny dowód, że czwarty wymiar pozaprzestrzeniowy istnieć nie może.

Mógłby mi kto zarzucić, iż przecież czas nie jest przestrzenią, tylko pojęciem czy bytem pozaprzestrzeniowym, a jednak go mierzymy, ale to jest tylko złudzenie. My czasu nie mierzymy, mierzymy tylko drogę jaką przebiega w przestrzeni koniec wahadła, punkt geograficzny w obrocie koła osi ziemskiej, środek ziemi w obrocie koła słońca i powiadamy, że to jest miara czasu. Coś więc co jest po za przestrzenią daje się mierzyć tylko miarą znajdującą się w przestrzeni, a o „wymiarach pozaprzestrzeniowych” tak samo ściśle logicznie mówić nie można, jak o kwadratowym kwadransie, podługowatej minucie, eliptycznej sekundzie i piramidalnej lub kubicznej godzinie. Nie ma podobnie dróg pozaprzestrzeniowych z tej samej zupełnie racji, tak jak nie ma *pozaczasowych chwil*.

Otóż i wszystko. Mówiąc o czemś nielogicznym, można być logicznym dosyć długo, ale w końcu nielogiczność okazać się musi. Temu prawu podlegają zarówno rozumowania wszystkich, moje tak samo jak p. Wł. G., a p. Wł. G. jak Kanta, Leibniza albo Newtona.

Oto jest ostateczny rezultat z tej polemiki, do której, jak sądzę, już nie będę potrzebował powracać.

W. Skiba

Anglik staje się najlepszym obywatelem kraju, w którym zaczyna pracować, niemiec zawsze ma zwrócone oczy ku Berlinowi. Wreszcie, co się tyczy kapitałów francuskich, to te, skutkiem niekorzystnej lokacji i nieumiejętnego kierunku, dziś trzymają się bardziej powściągliwie względem naszego kraju. Raz się zawiodłszy, aczkolwiek z własnej winy, francuzi lekają się już teraz występować u nas do współzawodnictwa z resztą przedsiębiorców.

Kapitał więc zawsze przynosi ze sobą te cechy, jakie charakteryzują jego właściciela.

Niemcy doskonale rozumieją, jak silną opozycję znaleźliby w naszym kraju, napełnionym kapitałami angielskimi i belgijskimi i dla tego też wszelkich dokładają starań, ażeby napływ tych kapitałów powstrzymać i osłabić.

W ten tylko sposób można wytłumaczyć sobie bezustanne alarmy wojenne i wystawianie sytuacji ekonomicznej w Królestwie w jaknajczarniejszych kolorach.

Przypuszczać należy, iż wobec powodzenia, jakiego w ostatnich czasach doznały w kraju kapitały angielsko-belgijskie, głosy te pozostaną bez wpływu. Kapitaliści zagraniczni przekonali się, iż mogą robić dobre interesy, powierzając swoje fundusze krajowcom, jako najlepiej z warunkami miejscowymi obeznanym. Doświadczenie takie zachęci ich do dalszych prób.

Wracając więc do projektu towarzystwa budowlanego, można być prawie pewnym, iż nasi technicy, wykształceni za granicą i zażywający śród tamtejszych kapitalistów jaknajlepszej opinii, potrafia przyciągnąć fundusze do nowego przedsięwzięcia.

Pragnęlibyśmy jednak, ażeby podstawy towarzystwa były wytworzone przez kapitały krajowe, ażeby nasi kapitaliści, zaliczeni powyżej do grupy trzeciej, raz przecie się przekonali, iż są korzystniejsze drogi zużytkowania oszczędności, niż lokacja w towarzystwach kredytowych...

Wandalin.

„Światło i ciemności,”
plafon H. Siemiradzkiego.

Wszelkie alegorje, zwłaszcza na wielką skalę, nigdy prawie nie dadzą się we wszystkich szczegółach dostatecznie i odrazu zrozumieć.

Są to po większej części bądź orgje nieokielzanej fantazji takich np. Makartów, bądź płody mozolnej pracy czysto spekulacyjnej, silącej się na dowcipne i wyszukane pomysły.

Siemiradzki, nie należąc ani do jednej, ani do drugiej kategorii artystów, teraz dopiero dotknął po raz pierwszy tego rodzaju w malarstwie i — przekonaliśmy się i i on potrafi stworzyć alegorje i to jeszcze weale niepośledniej wartości.

Temat ponętny i otwierający szerokie pole dla popisu wyobraźni przedstawiał atoli dla artysty unikającego komunałów niemałe trudności. Zwycięstwo ucieleśnionych sił duchowych nad brutalną siłą i podłemi instynktami człowieka z jednej strony, a z drugiej triumf światła wiedzy nad ciemnotą i barbarzyństwem nasuwają mimowoli na myśl walkę, zamęt, tytaniczne boje, które atoli z natury rzeczy przyczyniłyby się niemało do uczynienia alegorycznego obrazu jeszcze mniej jasnym. Artysta przeto obrał najświetniejszą chwilę tryumfu — apoteozę „Światła”, na krańce obrazu odsunął upostaciowane „Ciemności” i nadawszy całej kompozycji charakter spokoju i uroczystej powagi, osiągnął przez to rezultat w takich razach nader pożądanym: o ile się dało akcję dla widza zrozumiałą uczynił.

Tej akcji przypatrzy się bliżej.

Oto u stóp ołtarza przeznaczenia, na którym zasiadły starożytne Parki snujące nie wszechzycia, stanęła Psyche, upostaciowana dusza ludzkości, i wskazując na rozpostartą mapę *vallis lacrimarum*, zdaje się pytać o losy nieszczęśliwych wygnaneńców na łez dolinie. W odpowiedzi na to Nadzieja lekko ramienia jej dotyka i wskazuje ku górze, gdzie „Światło”, zwiastun ery złotej, wspaniałym pochodem zstępuje na ziemię, zwalczywszy wrogie „Ciemności” potęgi.

Te ostatnie widzimy po prawej stronie obrazu wypuszczone z puszki Pandory i w chwili ostatecznego pogromu pierzchające na wszystkie strony. Tam przewala się kolosalny potwór złego, na którego piersiach wależą z sobą wilki o zadławioną owcę, owdzie szamocze się w wieżach Ciemnota trzymająca na wodzy przez Szalbierstwo, tam zarazy i klęski, owdzie wojna, tworzą grupy przerażające ohydą i grozą. Potworów tych klęby stanowią niejako ramę pełnego jasności obrazu tryumfu sztuki i nauk.

Na lazurze pogodnego nieba zarysowuje się oblany promieniami słońca orszak zbawców i chłuby ludzkości. Na czele pochodu stoją przedstawiciele sztuki: Poezja, Muzyka i Malarstwo, a za niemi spływają na łez dolinę nauki rozliczne z Prawda w pośrodku, oraz niknący

w głębi, aż wreszcie za ledwie dopiero z tła obłoków niewyraźnie wychodzący zastęp wynalazków. A nad całą tą plejadą unoszą się skrzydlate postacie Pokoju i Sprawiedliwości.

Niepodobna wszystkich wyliczyć szczegółów i każda po kolei opisać grupę, zważywszy, iż olbrzymie płótno wypełnia przeszło sto postaci naturalnej i nadnaturalnej wielkości. Zaznaczymy tylko jako szczególnie pięknie pomysłane grupy muzyki i malarstwa. Z tych pierwsza przedstawia postać z twarzą opromienioną natchnieniem, dotykająca organowej klawiatury, podtrzymywaną po obu stronach przez niewieście postacie wyobrażające Melodję i Harmonję, druga zaś tworzą kobieta w postawie siedzącej, wpatrzoną w obraz trzymany na kolanach, a do niej w niezmiernie smacznym układzie tulące się pachole i dziecko, pierwsze z kredką, drugie z paletą w ręku — rysunek i koloryt.

Mniej szczęśliwie wypadła trójca poezji. Pod względem pomysłu rzecz to banalna, a — zwłaszcza co do poezji komicznej — wadliwa wiele w rysunku i modelacji ciała. Również sama Psyche, najpierw wpadająca w oko i jedna z pierwszorzędných figur całej akcji, która właściwie bohatera nie ma — pod temi dwoma względami pozostawia nieco do życzenia, chociaż niepozbawioną jest uroku i szczęśliwie pomysłana.

Powtarzamy — akcja bohatera nie ma i to na korzyść jej bynajmniej nie wychodzi. Dwie postacie Prawdy i Natchnienia (na Pegazie), przeznaczone niejako do przedstawiania innym, giną w natłoku reszty figur, podrzędniejszą, by się tak wyrazić, grających rolę, a wystarczająco by wysunąć jedną z nich na plan pierwszy, aby tego zarzutu uniknąć. Wreszcie alegoryczna postać „Światła” miałaby jako oś całej akcji również dobrą rację bytu, jak przewodnicząca pojedynczym grupom Prawda i Natchnienie.

I jeszcze jedno. Widzimy wśród tryumfalnego orszaku „Światła” wszystkie cywilizatorskie czynniki działające w jednej myśli, w jednym duchu, rozpraszające ciemności przesądów, zadające niejako kłam Zwątpieniu i Rozpaczy podające Psysze kielich trucizny, przynoszące na świat nową erę sprawiedliwości, szczęścia i spokoju — i nie widzimy, jeśli już nie przewodniczki sztuki i nauk, to ich nieodłącznej, zwłaszcza w początkowym rozwoju dziejowym towarzyszkii... Wiary.

Szukaliśmy jej wśród zastępów „Ciemności”, sądząc, iż tam w duchu nowoczesnych pojęć relegowana została i gdybyśmy ją tam znaleźli, mniejby to nas zdziwiło, niż — jej zupełna nieobecność...

Nie wahał się, idąc za przykładem samego artysty, wypowiedzieć — prawdę nagą.

Dodajmyż przeto, iż pomimo powyższych uwag, całość pod względem ugrupowania i kompozycji zdradza na pierwszy rzut oka swe pochodzenie — *ex ungue leonis*, a podnosi ją wielce szlachetny spokój na całej kompozycji rozlany, oraz koloryt stanowiący jedną z najwybitniejszych zalet wszystkich płócien twórcy „Świeczników”.

Ublżylibyśmy publiczności naszej, potrzebując zachęcać ją do zapoznania się z najnowszym utworem Siemiradzkiego.

Cz. J.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— Główny naczelnik kraju, generał broni Hurko, wyjeżdża na objazd kraju w piątek o godzinie 10-ej zrana, powróci zaś do Warszawy koleją warszawsko-wiedeńską w dniu 7-ym listopada.

— Z rozporządzenia departamentu policji państwowej, wędrowni kramarze z książkami i rycinami obowiązani będą każdemu z zarządów powiatowych w Królestwie, a w gubernjach północno i południowo-zachodnich naczelnikom okręgów administracyjnych („stanowym pristawom”) przedstawiać do rewizji przed rozpoczęciem handlu swój towar. Znalezione broszury wydawnictw i ryciny, na które handlarze nie okazały pozwolenia komitetu cenzury, będą na miejscu onfiskowane, a na paszporcie zaś kramarza uczynioną zostanie stosowna adnotacja. Dopuszczającemu się kilku podobnych nadużyć odebraniem zostanie prawo handlu. Straż ziemska będzie miała też prawo każdej chwili żądać sprawdzenia świadectw i porównania ich ze sprzedawanym towarem.

— Główny zarząd więzienny, jak donoszą *Mosk. wiad.*, podjął projekt zakładania kolonij robotniczych dla uwolnionych warunkowo aresztantów i osób skazanych do domów roboczych.

— W wyższych sferach administracyjnych powstał projekt opracowania przepisów w przedmiocie zakładów fabrycznych, dostarczających efektów wojennych; projekt ma na celu podniesienie tej gałęzi przemysłu i nie wyklucza od udziału w prowadzeniu fabryk kapitalistów zagranicznych.

— Według dzienników petersburskich, ministe-

rjum komunikacyj projektuje rozporządzenie, z mocy którego wszystkie zarządy dróg żelaznych mają być pozbawione prawa ustanawiania nowych taryf, wprowadzania zmian w istniejących już warunkach transportów i t. d., bez pozwolenia i zgody właściwej władzy; ugody zaś taryfowe między drogami współzawodniczącymi mają być przeprowadzane przez ministerjum komunikacyj.

— W przeciągu czasu od d. 13-go stycznia do d. 13-go sierpnia r. b. przywieziono z zagranicy kolejami żelaznymi 9,560,956 pudów towarów. Mianowicie przez Aleksandrów przewieziono 3,534,335 pudów, przez Mławę 2,470,787, przez Granicę 1,286,932 i przez Sosnowiec 2,264,902 pudów. W porównaniu z rokiem 1882-im, cyfra przywozu towarów zagranicznych zmniejszyła się o 139,187 pudów.

— Magistrat warszawski wyasygnował sumę rs. 680 na wzniesienie drewnianych sztachet w alei Jeruzolimskiej.

— Zjazd sędziów pokoju m. Warszawy rozstrząsać będzie sprawy karne w ciągu listopada (st. st.) w dniach 19-ym, 27-ym i 28-ym listopada, oraz w dniach 4-ym, 5-ym i 10-ym grudnia r. b.

— We wczorajszej wzmiance o zamianowaniu kilku nowych adwokatów przysięgłych pominięto p. Józefa Mastelskiego, b. asesora sądu poprawczego warszawskiego.

— Prezes komitetu Towarzystwa kredytowego ziemskiego p. Al. Ostrowski powrócił do Warszawy.

— Z teatru i muzyki.

* P. Szymborski, pracownik scen prowincjonalnych, ubiega się o debiutu w teatrze warszawskim.

* P. Andrzejewski, tenorzysta, wejść ma podobno w skład opery warszawskiej.

* W operze Thomasa „Mignon” partję Fryderyka, śpiewaną przez p. Quatriniównę, powierzono p. Szepekowskiej.

* Jutro artyści włoscy odśpiewają „Łucję z Lammermooru”, na abonament B nr 4.

* Bliziński złożył dyrekcji sceny krakowskiej nową jednoaktową komedję p. t. „Ciotka na wydaniu”.

* Natalja Janotówna da się wkrótce słyszeć w Krakowie.

† Pośmiertne wspomnienie.

W tych dniach ubył znów jeden pracownik z niwy dawnego sądownictwa.

Jest nim b. sędzia Ludwik Woliński.

Urodził się on w r. 1840-tym w Bieżuniu, gdzie ojciec jego był urzędnikiem administracyjnym.

Po ukończeniu szkół plockich i specjalnej klasy ósmej, ś. p. Ludwik udał się na wydział prawniczy do Petersburga.

Niepomyślny klimat i następne wypadki zwróciły go z tamąd w r. 1861-ym.

Przybywszy do Warszawy, rozpoczął tu aplikacyję, po ukończeniu której zajmował miejsce pisarza w Sandomierzu, później podśędka w Opatowie.

Organizacja zastała go na stanowisku sędziego trybunału w Plocku.

Woliński jako urzędnik odznaczał się prawością i niepopolitemi zdolnościami.

Dobry kolega, w różnych kolejach życia, złożył dowody chrześcijańskiego serca.

Chwilową zmianę losu po reformie zniósł spokojnie.

Choroba serca przecięła pasmo dni jego żywota...

— Z kościoła.

Od kilku dni zwraca uwagę pobożnych w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim) przy ulicy Miodowej piękne okno kolorowe.

Okno to wyszło z tutejszej pracowni im. św. Łukasza.

Umieszczone zostało wprost kaplicy, gdzie złożone jest serce króla Jana III-go.

Rysunek okna przedstawia Najświętszą Pannę z Dzieciątkiem, a u dołu herb królewski.

Napis w języku polskim objaśnia, iż jest to kopja obrazu umieszczonego w kaplicy polowej Sobieskiego podczas wyprawy wiedeńskiej, a znajdujące się obecnie w posiadaniu ks. Radziwiłłów.

— Pierwszy odczyt.

Szereg prelekcij jesiennych rozpoczyna w r. b. Muzeum przemysłu i rolnictwa.

Pierwszy odczyt wygłosi w dniu 10-ym listopada w sali resursy obywatelskiej inżynier p. Stefan Roguski, który za treść wykładu obrał sobie światło elektryczne.

Prelekcja zostanie ilustrowana licznymi doświadczeniami.

Elektryczność, będąca dziś tak w modzie, sprowadzi zapewne do sali prelekcijnej poważny zastęp słuchaczy.

Nekrologja.

† Ś. p. **Lucja Brodzińska**, córka Antoniny i Edwarda, przeżywszy rok i pół, dnia 30 b. m. powiększyła grono aniołków. Pogrzeb w smutku rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 1-m listopada, we czwartek, o godzinie 3-iej popołudniu, z kościoła N. Marji Panny, na Nowem-Mieście, na cmentarz powązkowski. —1099—

† Ś. p. **Wiktorja z Trojańskich Ćwierzakiewiczowa**, wdowa po ś. p. rejencie, zmarła w dniu 30 października r. b., przeżywszy lat 50. Wyprowadzenie zwłok nastąpi w dniu 2 listopada, w piątek, o godzinie 1-iej po południu, z mieszkania przy ulicy Mylnej pod nrem 7, na cmentarz powązkowski. —3713—

† Ś. p. **Filipina z Kłokoch 1-go ślubu Kozłowska, 2-go Kołdowska**, po ciężkiej chorobie, w dniu 29 października r. b. życie zakończyła. Pozostały mąż z córkami zmarłej zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na przeprowadzenie zwłok z kościoła św. Jana na cmentarz powązkowski w dniu 1 listopada, o godzinie 2-iej po południu i na nabożeństwo za duszę zmarłej nazajutrz, w piątek, o godzinie 9-iej zrana, odbyć się w tymże kościele mające. —3707—

† Ś. p. **Jules Guillemín**, profesor języka francuskiego, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzonej św. sakramentami, przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 56. Pozostała w smutku żona zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 1 listopada, we czwartek, o godzinie 4-iej po południu, z kościoła św. Antoniego, przy ulicy Senatorskiej, na cmentarz powązkowski, oraz na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 3 b. m., w sobotę, o godzinie 9-iej zrana, w tymże kościele. —3710—

† W dniu 3 listopada, jako w pierwszą rocznicę śmierci ś. p. **Kazimierza Pollewicza**, nauczyciela gimnazjum V-go, odprawionem będzie za duszę jego nabożeństwo w kościele św. Antoniego, o godzinie 10-iej zrana, na które zaprasza się krewnych, kolegów i uczniów zmarłego. —3698—

† W sobotę, dnia 3-go listopada, jako w bolesną rocznicę zgonu ś. p. **Zofji z Chodkiewiczów hrabiny Ossolińskiej**, odbędzie się za spój jej duszy w kościele św. Krzyża, w kaplicy Matki Boskiej, o godzinie 9 i pół zrana, nabożeństwo żałobne, na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i życzliwych. 2—3708—

† Wszystkim, którzy odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku, oraz młodzieży, która poniosła zwłoki ś. p. **Stanisława Stepińskiego**, składam serdeczne podziękowanie. —3709—

† Wszystkim tym, którzy raczyli oddać ostatnią przysługę synowi mojemu ś. p. **Stanisławowi** na miejsce wiecznego spoczynku, składam serdeczne Bóg zapłać. —3715—

† **Teofil Miller.** Pozaści w ciężkim smutku po zgonie ś. p. **Józefa Borsukiewicza**, masynisty drogi nadwiślańskiej, matka, żona i brat składają niniejszem serdeczne podziękowanie kolegom zmarłego, którzy na własnych barkach ponieśli drogę nam szczytki od samego kościoła, aż na miejsce wiecznego spoczynku, oraz dyrektorowi drogi jw. Gnoińskiemu, naczelnikom Paszkowskiemu i Raszewskiemu, a także wszystkim znajomym za ich współżycie dla nieboszczyka i osieroconych. —3718—

Z Cesarstwa.

Petersburg 29 go października.—Agencja północna donosi z Połtawy, że „na odbytem w niedzielę gubernjalnym zebraniu szlachty, gubernjalny marszałek powtórzył szlachcie napelniającej salę słowa Najjaśniejszego Pana, wyrzeczone na uroczystości ludowej do starszyn gminnych, i zaproponował, aby za pośrednictwem ministra spraw wewnętrznych złożyć u stóp Jego Cesarzkiej Mości wyrażenie uczuć wiernopoddańczych i gotowości do stawienia zapory wrogom tronu i ojezyczny. Szlachta wniosek przyjęła z zapalem.”

Petersburg 29-go października.—Członek rady państwa, generał-gubernator wileński, grodzieński i kowieński, dowodzący wojskami wileńskiego okręgu wojennego, generał inżynierji hr. Totleben, z powodu słabości zdrowia, otrzymał proulgatę urlopu za granicę do d. 1 go września 1884 r.

Petersburg 29-go października.—Z Odessy nadeszła wiadomość, że królowa serbska zastawiła w odesskim banku ziemskim wszystkie swoje bessarabskie majątki.

Petersburg 29-go października.—Nowoje wremja zaznaczając nadzwyczajne zadowolenie jakie okazuje prasa austriacka z powodu zawarcia konwencji kolejowej, wyjaśnia jakie były pierwotne plany co do budować się mających dróg i jakie ostatecznie przyjęte zostały. „Bułgarja jak wiadomo—pisze organ petersburski—posiada już jedną linię kolei, łączącą położony nad Dunajem Ruszczuk, z portem Czarnego morza Warną. Dlatego też jeżeli księstwu tak koniecznym potrzebny jest zaprowadzenie bezpośredniej komunikacji z Konstantynopolem za pomocą kolei żelaznej, co zresztą jest rzeczą niezdecydowaną, to oczywiście że stosowniej byłoby wybrać dla tej drogi Ruszczuk jako punkt wyjścia.

Tak też zamierzono zrobić w początku, dopóki w Bułgarji przeważał wpływ rosyjski. Ale wtem zaszedł znany wszystkim przewrót polityczny, dawny plan porzucono, i bułgarskie nadzwyczajne zgromadzenie narodowe, nie namyślając się długo, na jedno słowo swojego księcia, przyjęło projekt konwencji austriackiej, według brzmienia której Bułgarji przypadło pobudować część od Pirotu przez Sofję do bułgarsko-rumelijskiej granicy, z kąd dalej przez Bisłowo pójdzie droga turecka i tym sposobem bezpośrednia komunikacja pomiędzy Belgradem a Konstantynopolem dojdzie do skutku. Nadto Bułgarja zobowiązała się pobudować od jednego z pogranicznych punktów rzeczonej drogi odnogę boczną do Wrani, skutkiem czego wytworzy się bezpośrednie połączenie między linjami konstantynopolską i salonicą. Strategiczne znaczenie tej boocznej odnogi dla Austriji jest oczywiście, ponieważ kiedyś, w chwili kiedy zechce ruszyć ku Salonice, da jej możność skierowania jednocześnie części swojej armji ku Konstantynopolowi. Chodzi jeszcze tylko o Turcję—nikomu nie może być miło własnowolnie podnosić rękę na siebie samego. Ale pomimo znanego kunktatorstwa Turcji, według wszelkiego prawdopodobieństwa i to nieporozumienie rychło się załatwi. Tym sposobem po ukończeniu drogi Peszt-Semlin, stolica cesarstwa Habsburgów będzie połączona bezpośrednio dwoma torami żelaznymi z dwoma pierwszorzędny portowami miastami Turcji.”

Ostatnia pocztą

„Kurjera Warszawskiego.”

Berlin 30-go października.—Z powodu artykułu Moskowskich wiadomości o stosunku Rosji do centralno-europejskiego związku pokojowego, powiada *Novdeutsche Allgemeine Ztg.*: „Organ rosyjski mówi o przymierzach. Przymierze jest związkiem zawartym w pewnych, ściśle określonych zamiarach akcji. Gdyby Europa podzieliła się na dwie ligi, należałoby ubolewać nad tem w interesie pokoju. O ile wiemy wszakże, nikt dotąd nie zawierał przymierzy z charakterem zaczepnym, lub w ogóle akcję mającym na celu. Jeżeli jest mowa o podzieleniu się Europy na dwa obozy, to rozumieć należy, iż większość państw europejskich, a może wszystkie ludy Europy, pragną pokoju, że są jednak obok tego państwa, które skłonny byłoby do prowadzenia wojny, skoro nadarzyłaby się ku temu sposobność i że przyjaciele pokoju skupiają się coraz ściślej, celem wzajemnego ubezpieczenia pożądanego dla nich pokoju. W danym razie przeto znajdują się one gotowe wystąpić solidarnie w obronie pokoju i zapewnić sobie wzajemną pomoc przeciw usiłowaniom zakłócenia tegoż.”

Berlin 29-go października.—Minister skarbu Scholz podczas pobytu swego w Friedrichsruhe ułożył wspólnie z księciem Bisarkiem plan gruntownej reformy systemu podatkowego w Prusiech, a to na podstawie zniesienia najniższych klas podatku klasowego, ulżenia wydatków na szkoły i administrację gminną, tudzież polepszenia pensji urzędników. Wyższe uposażenie szkół zależeć będzie od poprawy stosunków podatkowych w ogóle. —Ministrowie Puttkamer i Bötticher udają się Friedrichsruhe.

Paryż 29-go października.—Izba deputowanych obradowała dalej nad prawem municypalnem. Challemel Lacour wniósł projekt udzielenia kredytu 80,000 fran., jako pensji dla syna Abd-el-Kadera. Granet wniósł zapowiedzianą interpelację. Obrady nastąpią jutro.

Paryż 29-go października.—Ponieważ minister sprawiedliwości wydał okólnik do trybunałów, orzekający, iż nabożeństwo odprawiane przy otwarciu sesji tychże jest aktem osobistego upodobania, minister wojny zarządził, aby akтови temu nie towarzyszyła odtąd eskorta wojskowa.

Aleksandrja 29-go października.—Międzynarodowa komisja sanitarna postanowiła dzisiaj znieść w dniu 7-ym listopada kwarantannę dla transportów z Bombaju. Przedstawiciele Niemiec, Austrii, Rosji, Francji i Turcji wstrzymali się od głosowania.

Telegramy własne

„Kurjera Warszawskiego.”

Wiedeń 31-go października.

Na czarnej tablicy uniwersytetu wywieszono odezwę rektora, wzywającą do utrzymania porządku. W razie dalszego stawiania przeszkód prelekcjom wydział prawny zostanie zamknięty.

Budapeszt 31-go października.

Przewódcy chorwatów na konferencji wczorajszej

plac Grzybowski, pragnąc wcześniej dostać się do kościoła i zapewnić sobie miejsce.

Niestety! spotkał ich zawód, ponieważ frontowe wejście było zamknięte, a do wnętrza puszczano tylko drzwiami bocznymi przez kaplicę lub zakrytą, osoby posiadające bilety wydane przez komitet budowy.

Rozporządzenie to okazało się bardzo słusznem, gdyż cała ceremonia, wymagająca ciągłego obchodzenia po kościele licznych orszaku duchowieństwa, wymagała swobodnej przestrzeni.

Po godzinie 8-iej przybył do kościoła JE. ks. arcybiskup Popiel, którego przed świątynią przywitał niedawno zainstalowany proboszcz parafji Wszystkich Świętych, ks. Swinarski, poprzednio proboszcz w Nieborowie, a następnie w Łowiczu.

Spodziewano się przybycia JE. ks. biskupa Hollaka, zaproszonego na konsekratora, wszakże dostojny pasterz w ostatniej chwili, z powodu podeszłego wieku i słabości zdrowia, zmuszony był rzec się zaszcztytu konsekrowania świątyni, której od samego początku założenia parafji przez lat kilkanaście był proboszczem i niezapomnianym orędownikiem.

JE. ks. arcybiskup, ubrawszy się w zakrytą w szaty pontyfikalne, w otoczeniu kleru złożonego z miejscowych wikariuszów, alumnów seminarjum i wielu duchownych przybyłych z innych kościołów, udał się do kościoła podziemnego dla poświęcenia relikwji i odprawienia modłów poprzedzających konsekrację.

Modły te stanowią psalmy pokutne, odmówione klęczący, z antyfoną *Ne reminiscantur* etc.

Arcypasterz i kler cały korzyli się przed Panem Zastępów, błagając Najwyższego o odpuszczenie grzechów ludzkich i pobłogosławienie Swego domu. Spóźniona pora nie pozwala nam na szczegółowy opis podniosłej ceremonji, której dzisiejsze pokolenie mieszkańców Warszawy nie zna zupełnie.

Ograniczamy się więc na dopowiedzeniu, iż dostojny konsekrator, dopełniając wszelkich przepisanych modłów, procesjonalnie wstąpił do kościoła górnego i tutaj rozpoczął konsekrację od ołtarza wielkiego.

Następnie konsekrował ołtarze boczne i t. z. zachauschji (krzyże na ścianach kościoła, po sześć z każdej strony, na pamiątkę 12-tu apostołów), wreszcie ołtarze w kościele dolnym.

Wszystkie ołtarze i krzyże namaszczone były olejem św., używanym do bierzmowania.

Konsekreator dla namaszczenia zachauschjów zmuszony był wchodzić na przenośne rusztowanie.

Ceremonja konsekracji zakończyła się o godzinie 11^{1/2}; poczem JE. ks. arcybiskup, odwróciwszy się od wielkiego ołtarza do ludu (chwila, w której wszystkich puszczono do świątyni i otworzono główne wejście), miał krótką ale serdeczną przemowę.

Arcypasterz podniósł zasługę fundatorki placu, ś. p. hr. Zabiellowej i zaznaczył tę wielką radość i pociechę, jakiej doznaje, iż za jego rządów pasterskich wielkie dzieło zostało do skutku doprowadzone.

W konkluzji czcigodny mówca przedstawiał całą ważność i znaczenie świątyni pańskich, w których dla wiernych odbywają się najważniejsze akty ich żywota, jak chrzest, ślub i pogrzeb.

Uroczystość zakończoną została mszą wielką, celebrowaną przez ks. arcybiskupa i skończyła się po godzinie 1-iej z południa.

Konsekracja kościoła odbyła się bez udziału dygitarzy świeckich i członków komitetu budowy.

Jutro dopiero odprawionem zostanie, jako w dzień odpustu Wszystkich Świętych, uroczyste nabożeństwo również przez JE. ks. arcybiskupa.

— Z Dąbrowy górniczej wpłynęła do kasy Towarzystwa lekarskiego warszawskiego suma 350 rs. Oclekarza X. któremu taż suma przy wypłacie należności za leczenie chorych przez dyrektora walców stali p. M. kwestjonowaną była.

— Zebrane w zakładzie p. Reinera przy ulicy Kslewskiej w sobotę, dnia 27-go b. m., od pp. A. G., J. L. i S. W. rs. 2 kop. 10, składa się na korzyść biednych do uznania redakcji.

— Za nieporządki w kąpielach „Djana” w dniu 1-m b. m., rs. 3 potrącone z gratyfikacji maszyniarce, przeznaczają się na wpis dla niezamożnych uczniów.

— Wczoraj, o godzinie 7-iej wieczorem, w rzęsiście oświetlonym i egzotycznymi kwiatami przybranym kościele św. Aleksandra, pobłogosławiony został związek małżeński, zawarty pomiędzy p. Artursem Lewald de Jezierskim, obywatелеm ziemskim i gubernji płockiej, a panną Marją Chmielewską, córką właścicieli dóbr ziemskich w powiecie pułtuskim. Podczas aktu ślubnego, liczny chór amatorski wykonał *Veni Creator*, a następnie marsza weselnego. Liczne zebranych gości weselnych przytłoczała z całą ostentacją matka panny młodej we własnym mieszkaniu.—R. (3717)

z Tiszą oświadczyli, że w interesie uspokojenia ludności pożądanem jest niezwłoczne zamianowanie bana i zwołanie sejmu. Stosunki w kraju są już prawidłowe.

Budapeszt dnia 31-go października.

Wczoraj spłonął wielki drewniany cyrk tutejszy na krótko przed przedstawieniem. Straty w ludziach nie ma.

Paryż 31-go października.

Wczoraj w izbie deputowanych odpowiedział minister spraw zewnętrznych Challemeł Lacour na interpelację Graneta w sprawie wyprawy do Tonkinu. Granet, rozwijając swą interpelację, obwinia rząd, iż na wiosnę zapewniał izbę o neutralnym zachowaniu się Chin, jakkolwiek wiedział, iż rzeczy mają się inaczej. Wojna prowadzi się dziś bezprawnie, gdyż bez wiedzy i przyzwolenia izby, której obawiano się (hałas w izbie, zwłaszcza na ławach orleanistów). Challemeł Lacour odpowiada słabym, schorzałym głosem: Każda wyprawa wojenna ma w sobie coś awanturniczego. Od czasów śmierci Rivière'a położenie zmieniło się znacznie. Nikt na świecie nie przypuszcza dzisiaj, ażeby Francja mogła się cofnąć. Operacje prowadzone z przyzwoleniem izb. (Tu ministra opuściły siły; następuje przerwa trwająca kwadrans, poczem Challemeł Lacour mówi dalej). Wojska francuskie nie są obsaczone; oświadczyły one całą deltą Czerwonej rzeki. Przyszłość okaże, jakie podziemne nurtowania skłoniły rząd chiński do oporu. Chiny chcą dziś zrabować swojego lennika i wyrzucić Francję z kraju. Potrzeba odwołać się do faktów; one przemówią za naszym prawem. Akcja musi być spieszną; zadanie trudne, ale wynik pomyślny. Mocarstwa zachodnie liczą na powodzenie oręża francuskiego, ponieważ bronimy interesów zachodu. (Cassagnac woła: A więc wojna! Perrin, zwrócony do ministra: Waleczmy lepiej produktami naszego przemysłu, niż armatami!) Dzisiaj dalszy ciąg rozpraw. Ferry i Clémenceau mówią. Położenie niepewne.

Paryż 31-go października.

Wczoraj po posiedzeniu izby w korytarzach teżże po żywej sprzeczce dep. Clovis Hugues wydobyl rewolwer i zmierzył do Blaise'a, który obraził jego żonę. Woźni powstrzymali rękę Hugues'a przed wypaleniem rewolweru.

Konstantynopol 31-go października.

W kołach W. Porty głoszą, iż w skutek relacji Mukhtara baszy, sułtan postanowił oprzeć się o przymierze austriacko-niemieckie.

Petersburg 31-go października.

St.-Petersb. Ztg oświadcza, iż jest w możności zaprzeczyć stanowczo doniesieniom dzienników zagranicznych o zamierzonym bliskim ustąpieniu generała Schweinitza ze stanowiska ambasadora niemieckiego w Petersburgu.

Petersburg 31-go października.

Praw. wiest. ogłasza nominację pomocnika prokuratora izby sądowej warszawskiej Hermanowicza na prezesa prokuratury w Królestwie Polskim.

Sprawa o zabójstwo rodziny Landau w Tomaszowie.

III.

(Posiedzenie sądu okręgow. piotrkowskiego d. 30 b. m.)

Wtorkowe posiedzenie sądu rozpoczęło o godzinie 10¹/₂ badaniem pozostałych świadków, którzy oznaczają godzinę 2-gą w nocy jako powrót Baumgarta do domu.

Strażnik Troicki aresztował Baumgarta, u którego znalazł topór, oraz Kantorskiego, mającego zakrwawioną kurtkę oraz skaleczoną rękę.

Świadek Karliński odwołuje pierwotne zeznanie, podane, jak utrzymuje, pod wpływem gwałtownych środków użytych przez strażników i utrzymuje, iż noża w rękach Szperberga w niedzielę wieczorem nie widział. Podał Kantorski objaśnienia, iż kupił kurtkę od Żółtowskiego, świadkowie poświadczają iż na tydzień lub dwa przed zabójstwem widzieli u niego takową.

W sali zjawiają się eksperci Fuchs, Żarski i Gampf, którzy stanowczo orzekają, iż dany im do ekspertyzy kamień śladów krwi nie zawiera, a na-

wet, iż widocznie był obmywany, przyczem zwrócili uwagę, że w protokole sędziego śledczego oznaczono ciężar kamienia—około 4 funtów, ten zaś waży tylko 2 funty 17 łutów.

Drowie Rode i Wygrzywański twierdzą, iż rany były zadawane nie nożem znajdującym się na stole sądowym, lecz dłuższym znacznie i obosiecznym. Oprócz noża zbrodniarze posilkowali się widocznie toporem lub kamieniem. W ogóle rany zadawane były ręką pewną i silną, przez kilku przestępców.

Badani dalej świadkowie Kempni i Szynkler na parę tygodni przed zabójstwem słyszeli, jak Baumgart i Szperberg odgrzażyli się przechodzącemu Landau'owi, iż go zabiją.

Sędzia śledczy Biernacki zeznaje, iż w więzieniu, zaraz po dostawieniu Grigora, przedstawiał temuż sześciu aresztantów, między którymi Grigor wskazał Baumgarta, Fuchsa i Szperberga jako uczestników. Wówczas Szperberg odezwał się: „ja z tobą tam na górze nie byłem.” Świadek Miller potwierdza fakt przez Szperberga przytoczony, iż rzeczywiście spełniono w noc zabójstwa kradzież gesi w tym domu, lecz czyn ten wymagał najwyżej 20-tu minut czasu.

Oprócz wyżej przytoczonych przedmiotów, na stole dowodów rzeczowych znajdują się: lampa z kuchni Landau'a, znaleziona na schodach przy wejściu do kantoru, buty, dwie kurtki, pudełko ze srebrną monetą, trzy zegarki i inne kosztowności, dwa puste pugilaresy oraz paczka weksli.

O godzinie 3 ej po południu przydujący uznaje śledztwo sądowe za skończone i zawiesza posiedzenie na dwie godziny.

Po przerwie daje głos prokuratorowi, który w dwugodzinnej mowie niezmiernie drobiazgowo rozbiera zeznania świadków, a zastanawiając się nad każdym szczegółem, dochodzi do przekonania o winie podsądnych i wnosi oskarżenie zgodnie z aktem; co do Kantorskiego ocenienie winy pozostawia sądowi.

Następnie przemawia adwokat Lewy, stający w sprawie Baumgartena, Szperberga i Fuchsa. W pełnej zapału i z przekonania płynącej obronie stara się p. L. przekonać sąd, iż przestępstwo spełnione zostało przez ludzi inteligentnych, którzy, spodziewając się znaleźć gotówkę u Landau'a, chcieli wykonać dobrą operację finansową. Przeciwno klientom walczą tylko zeznanie Grigorenki, który wskazuje ich jako współuczestników, a widocznie kłamie i ukrywa prawdziwych morderców, których wyjawienie chce albo nie może. Są to wszyscy trzej znani złodzieje, lecz nie zbrodniarze. Wreszcie powołując się nawet na świadków oskarżenia utrzymuje, iż alibi ich jest dowiezione i prosi o uwolnienie.

Adwokat Młodowski broni głównego przestępcy Grigorenko. Mowa jego odznacza się silną argumentacją i konsekwencją tem więcej, iż wobec przyznania się podsądnego zadanie obrońcy było niezmiernie trudne. Z zadania swego mówca wywiązał się zeń z prawdziwym talentem. Zdaniem jego, zeznanie Grigorenki zgadza się z prawdą; był on tylko świadkiem zabójstwa, lecz czynnego udziału nie przyjmował; powłókl się namówiony i spojony przez innych i szedł tylko na rabunek, za takie więc przestępstwo może być skarany jedynie z art. 1642 k. k.

Wreszcie zabiera głos adwokat Otto, który broniąc Fuchsowej utrzymuje, iż udział jej w przestępstwie nie był koniecznym, jak tego dowodził prokurator; co do Kantorskiego, to uważał, iż oskarżenie nie ma żadnej podstawy i prosi o uniewinnienie klientów.

Na tem o godzinie 9 ej posiedzenie zakończono. Wyrok ma być ogłoszony jutro w południe t. j. w środę.

Podsądni nie korzystali z ostatniego słowa i nie na swoje obrony nie przytoczyli.

Piotrków 31-go października.

Wyrok ogłoszono dziś o godzinie 2-iej po południu. Sąd skazał Grigorenkę na 10 lat ciężkich robót w fortecy, Szperberga i Baumgarta na 10 lat robót w kopalniach, Fuchsa na 10 lat i Chanę Fuchs na 12 lat robót fabrycznych, Kantorskiego uniewinnił.

GIEŁDA.

Dnia 31-go października roku 1883-go.

Już kilkakrotnie zaznaczaliśmy, iż kurs 197.25 m. za 100 rs. na dostawę z końcem listopada odpowiada notowaniu 50.70 rs. za 100 m. bez kosztów tranzakcji. Dziś też lepszych kursów wiadomości z zebrań przedgieldowych nie obiecują, a jednak u nas pozostajemy ciągle o kilkanaście kopiejek na 100 markach poniżej tego notowania. Rozumieliśmy sprzedaż po tak wielkich kursach w chwili zapotrzebowania a raczej regulacji końcomiesięcznej,

dzisiaj jednak, gdy te czynności ukończone zostały, niskie te kursy tylko nadzieją — w istocie niczem nieusprawiedliwioną — szybkiej bardzo poprawy kursu rubli w Berlinie lub też nagłą potrzebą gotówki na potrzeby przemysłowe wytłumaczyły się być dają.

Ofiarowywano więc weksle na Berlin tak długo jak krótkoterminowe po 50.65. Z początku długo terminowe oddawano po 50.50, później jednak zdolano utrzymać się przy 50.57¹/₂. Do tegoż kursu doszły i krótkoterminowe, rozpoczynając od 50.52¹/₂.

Weksle na pomniejszych miastach niemieckie krótkoterminowe oddawano po 50.57¹/₂ — racjonalnie. Nie rozumiemy jednak w cedule tuż obok postawionej w rubryce dopełnionych tranzakcji po 50.45. Musiała to być tranzakcja w wielce niekorzystnych warunkach dobroci papieru i natarczywości podaży, jeśli ją po kursie tak niskim nietylko w stosunku do normalnego, ale nawet do praktykowanego dopełniano. Może ze zbytnią śmiałością, ale jednak powstrzymać się nie możemy od wyrażenia przekonania, iż tranzakcja w tych wyjątkowych warunkach zawarta do notowania się nie kwalifikuje.

Na Londyn przy płaceniu jak wczoraj 10.22 za 1 f. st. w wekslach krótkoterminowych żądano, o ¹/₂ kop. wyżej niż wczoraj — 10.24.

Na Paryż podwyżka drobna lecz tylko w żądaniu do 40.90. Płacono nawet taniej niż wczoraj — w małych ilościach — 40.80.

Na Wiedeń żądano bez zmiany 86 — sprzedawano po 85.75 taniej (!) o 5 kop. Ciekawem jest jednak, iż znalazł się sprzedawca — jak twierdzi cedula — po 85.60.

Co do papierów państwowych, takowe przy kursach żądanych niezmiennych przynajmniej jakichś takich znalazły odbiorców. Kupowano je po 87.65 za listy likwidacyjne większe i 87.40 za mniejsze przy żądaniach 87.90 i 87.70.

Za pożyczkę wschodnią żądano 91 — bez ruchu. Listy zastawne ziemskie słabiej dziś trochę.

Podaż weksli i widoczny wobec małej nadziei zwyczajki rubli w Berlinie zysk na kupnie ich po takich cenach spowodowały zaniedbanie papierów. Notowano serje I-a — 100.40, 100.25 i 100.15 w żądaniu, serje II-a — 100.25, 100.15 i 100.05, serje III-a — 100.30, 100.25 i 100.10. Kupowano A serji I-iej po 100.25, A serji II-iej po 100 i najchętniej serji III-iej B po 100.10 i małe po 99.95.

Miejskie bez zmiany i bez ruchu 96.50, 93, 92.75 i 91.75.

Łódzkie 86, 85 i 84.

Z akcyj tylko partje lyszkowickich sprzedano po 265. Bankowe tak handlowego jak dyskontowego banku podniosły się w żądaniu do 330.

Godzina 12¹/₂. Usposobienie trochę mocniejsze. Weksle na Berlin po 55.60 płaconoby. J. W.

Sprawozdanie z targu zbożowego

na placu Witkowskiego dnia 31-go października 1883 r.

Dowozy na targ zbożowy dzisiejszy obfite dosyć, jak na wigilję święta.

Wystawiono na sprzedaż 1,000 korey pszenicy i 700 żyta.

Co do gatunku, ziarno piękne bardzo. Towar dobry a nawet wyborowy.

Chęć kupna jednak bardzo mała. Kupowano nie ochotnie i niewiele — prawie wyłącznie na konsumcję miejscową. Na wywóz kupowano tylko żyto rosyjskie którego cena bardziej z cenami targów zagranicznych się zgadza.

Usposobienie w ogóle słabe, a ceny zaledwie zdołały się utrzymać na wczorajszym poziomie, a nawet w niektórych razach, w porównaniu z dniem wczorajszym i z uwzględnieniem gatunku ziarna, obniżyły się.

Płacono za pszenicę wyborową 9 rs. do 9 rs. 57 kop. za korec. Średnie gatunki 8 rs. do 8 rs. 55 kop. choć te ostatnie w zaniedbania pozostawały.

Żyto 6 rs. 15 kop. do 6 rs. 50 kop. za wyborowe płacono. Średnie 5 rs. 85 kop. do 6 rs. Po tej cenie rosyjskie chętniej kupowano.

Owsa dostawiono mało, zaledwie 120 korey towar włościański, za który 3 rs. 20 kop. do 3 rs. 30 kop. bez zmiany osiągnano.

Siana i słomy dowieziono bardzo niewiele — ilości te drobne, które o cenach stanowić nie mogą. J. W.

TEATRA

WIELKI. Dziś: „Jestem zabójcą” i „Rozwińdźmy się” (po cenach dawniejszych). Jutro: „Luoja z Lammermooru” (występ panny Varesi i pana De falco, abonament A nr 4). — SALE REDUTOWE Jutro: „Bibiński” i „Mał na wsi”. — MAŁY (przy ulicy Daniłowiczowskiej nr 4). Dziś: „Ładny chłopiec”. Jutro: „Nerwowi”.

Cyrk Ciniselli.

Dziś benefis p. Guerra.
Jutro 2 wielkie przedstawienia.
 Początek pierwszego o godzinie 4-tej, drugiego o godzinie 7 i pół. (1100)
 Szczegóły w afiszach i programach wieczornych.

DOLINA SZWAJCARSKA.
 Jutro we czworek, d. 1 listopada 1883 r.
WIELKI KONCERT
 Orkiestry warszawskiej pod dyktando
Adolfa Sonnenfelda.
 Początek o godz. 4 1/2. Wejście 30 kop.
 Co niedziela i święto koncert. (3712)

— W dniu dzisiejszym, po dopełnieniu poświęcenia przez Jks. Wł. Siewierskiego, administratora kościoła św. Anny, wobec licznie zaproszonych gości, pan **Aleksander Wróblewski** (syn powszechnie tu znanego znanego obywatela i fabrykanta Jana Wróblewskiego), otworzył w mieście naszym **fabrykę pierników, świec i innych wyrobów woskowych przy ulicy Elektralnej nr 10, wprost Zimnej.** Wieloletnia praktyka pana W. w tym fachu, osobisty jego dozor i zastosowanie najnowszych ulepszeń w fabrykacji, rokuje nowemu temu zakładowi dobre powodzenie. Z powodu niedalekich już świąt Bożego Narodzenia, wartoby więc zawczasu przekonać się o dobroci jego wyrobów. (1096)

— **Instytut gimnastyczny Olszewskiego** zawiadamia panów członków **Stowarzyszenia** subjektów handlowych, którzy zapisali się na lekcje zbiorowe gimnastyki, że pierwsza lekcja odbędzie się w lokalu instytutu przy ulicy Miodowej nr 3 we wtorek dnia 6 listopada r. b., o godzinie 9-ej wieczorem. (1094)

— **Instytut dra Kadlera dla syfilitycznych i skórnych.** Oddzielne pokoje z całkowitem utrzymaniem. Konsultacja od godziny 10-12 i od 4-6. Krakowskie-Przedm nr 38. (749)

— **Dom zdrowia dra Oltuszewskiego.** Długa nr 6, przyjmuje chorych na stałe pomieszczenie od 2-4 rs. na dobę; codziennie od g. 3-4 **ambulatorjum** dla przychodnich z chorobami wewnętrznymi, specjalnie **pluc, gardła i krtań.** (3482)

— **Dr Weitzenblut,** akuszer miasta, przyjmuje z **chorobami kobiet** w ambulatorjum przy rogu ulic Marszałkowskiej i Jerozolimskiej nr 20/23, codziennie od godz. 1-2 z poł., w mieszkaniu zaś swoim Leszno 2, jak dawniej od 4-6. (1055)

Dentysta Abramowicz,
 Trębacka róg Wierzbowej (hotel Angielski). (1036)

Istniejąca od roku 1872
Pierwsza Lecznica
 dla niezamożnych chorych;
ulica Niecała nr 7.

Rozkład godzin przyjęcia:
 Od 9-10. Choroby właściwe kobietom i chor. dzieci. Codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt).
 Od 9-10. Choroby wewnętrzne (specjalnie płuc i gardła. Codziennie (z wyj. poniedziałku i piątku).
 Od 9-10. Chor. szerek i zębów. Zamówienia na sztuczne zęby i plombowanie. Codziennie.
 Od 10-11. Choroby wewnętrzne. Codziennie.
 Od 10 1/2-11 1/2. Choroby weneryczne i skórne. Codziennie.
 Od 11-12. Choroby nerwowe, leczenie elektrycznością. Codziennie.
 Od 11 1/2-12 1/2. Choroby wewnętrzne (specjalnie wieku dziecięcego). Codziennie.
 Od 12 1/2-1 1/2. Choroby weneryczne i skórne. Codziennie.
 Od 1-2. Choroby właściwe kobietom. Codziennie.
 Od 1 1/2-2 1/2. Choroby wewnętrzne. Codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt).
 Od 2-3. Choroby oczu. Codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt).
 Od 2 1/2-3 1/2. Choroby weneryczne i chirurgiczne organów moczopłciowych. Codziennie.
 Od 3-4. Chor. wewnętrzne, spec. nerwowe. Leczenie elektrycznością. Poniedziałki, środy i piątki.
 Od 3 1/2-4 1/2. Choroby chirurgiczne i zębów. Codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt).
 Od 4-5. Chor. uszu. W poniedz., środy i piątki.
 Oplata za poradę kop. 40. Zupelnie niezamożni otrzymywać mogą bilety bezpłatne od lekarzy lecznicy. —12—

JATKI,

w bazarze zwanym Styczakowskiej, w domu nr 1 (313) w rynku Nowego Miasta, obok progimnazjum, otworzone zostały cztery jatki rzeźnicze. Mięso wszelkiego gatunku. Ceny umiarkowane. (3683)

KANTOR WEKSLU
Goldstein i Tachauer,
 Krakowskie-Przedmieście 67.
 asekuruje ross. prem. pożyczki od amortyzacji **po 40 kop.**

Tabele krajowe i zagraniczne wszelkich losów i pożyczek do przejrzenia dla Sz. publ. bezpłatnie. (997)

Kantor bankierski MAURYCY NELKEN

w Warszawie,
 Krakowskie-Przedmieście nr 77,
 udziela zaliczenia na papiery publiczne i przyjmuje takowe w komis. Czynności załatwiają się każdodziennie od 9-ej do 7-ej po południu, w niedziele zaś i święta do 1-ej z południa. (1070)

— **Przy znanym składzie wyrobów gumowych F. Wierzbickiego i sp., na rogu ulic Wierzbowej i Trębackiej, w hotelu angielskim, w osobnym sklepie, otwartym został specjalny magazyn dywanów wołokowych, a głównie chodników kokosowych i jutowych, znanych ze swej trwałości jako i przystępnych cen, począwszy od 16 kop. za łokieć, o czem magazyn zawiadamia sz. publiczność.** (1089)

Józef Bandurski i S-ka.

Niecała 1, dom hr. Krasińskiego.
Węgiel kamienny szlaski 95 kop., krajowy najlepszy 90 kop. Drzewo brzozone rs. 17. sosnowe 16. Odstawa punktualna. Połączenie telefoniem. (3425)

Wiolonczela włoska
GUARNERIUS
 do sprzedania za rs. 1000 (tysiąc), w składzie nut i instrumentów muzycznych pod firmą: **Kruziński i Lewi** w Warszawie, Marszałkowska 50, róg Świętokrzyskiej.

Skład powyższy zaopatrzonej został w wielki zapas strun prawdziwych włoskich. (1087)

3622) Witold **Aleksandrowicz**, nauczyciel śpiewu, przeprowadził się pod nr 50 Marszałkowska.

LECZNICA
 Nowy-Swiat nr 55 (wprost Ordynackiego).
 Od 9-10. Choroby weneryczne i skórne, dr **T. Żera**.
 Od 10-11. Choroby szerek i zębów, dr **Piotrowski**.
 Od 10-11. Choroby wewnętrzne, specjalnie gardła i płuc, dr **J. Pawiński**.
 Od 11-12. Choroby weneryczne i skórne, dr **J. Diehl**.
 Od 11-12. Choroby nerwowe i organów moczopłciowych, dr **M. Brunner**.
 Od 12-1. Chor. uszu, poniedziałki i piątki, dr **Taczanowski**.
 Od 12-1. Choroby wewnętrzne, codziennie, prócz poniedziałku i piątku dr **Baczyński**.
 Od 12-1. Choroby kobiece, dr **Rogozński**.
 Od 1-2. Choroby weneryczne i skórne, dr **T. Anders**.
 Od 1-2. Choroby wewnętrzne i dzieci, dr **Zacharewicz**.
 Od 2-3. Choroby chirurgiczne, dr **J. Zawadzki**.
 Od 2-3. Choroby kobiece, dr **J. Szczygielski**.
 Od 3-4. Choroby oczów, dr **Przybylski**.
 Od 3-4. Choroby wewnętrzne, dr **Br. Chrostowski**.
 Oplata za poradę 25 kopiejek. —203—

Rada zarządzająca Towarzystwa drogi żelaznej fabryczno-łódzkiej

podaje do wiadomości pp. akcjonariuszów, że na siedemnastym publicznym posiedzeniu w dniu 6 (18) października r. b. odbytem, wylosowano następujące akcje Towarzystwa:
 po rs. 1000:
 N-ra 1381/90; 1771/80 i 7841/50. (1095)
 po rs. 100:
 N-ra 10355, 10616, 11469, 12007 i 12306.
 Spłata powyższych akcji i wydawanie świadectw tymczasowych na akcje użytkowe nastąpi jednocześnie z wypłatą kuponu nr XXXV, a to poczynając od dnia 21 grudnia (2 stycznia) 1883 r. roku.

Wykaz

wynagrodzeń, wypłaconych przez warszawską jeneralną reprezentację Towarzystwa ubezpieczeń „Jakor”, w miesiącu wrześniu 1883 r., za szkody w Królestwie Polskim i kraju północno-zachodnim pożyczkami rządzone.

I. Królestwo Polskie.

A. Ubezpieczenia rolne.

	rs.	k.
1. Makowski Ignacy, Dęboleka, powiat nieszawski	1,145	—
2. Rosenberg Judka, Tominy, powiat opatowski	1,336	—
3. Rosenberg Icek, Tominy, powiat opatowski	587	—
4. Janecki Stanisław, Gosławice, powiat nowo-radomski	5,377	06
5. Jakubowski Kazimierz, Pruszków, powiat łaski	80	—
6. Nowicki Stanisław, Deputyce Królewskie, powiat chełmski	2,064	86
7. Postawka Stanisław, Wawrowice, powiat pińczowski	457	50
8. Gottschalk Władysław, Sieczków, powiat stopnicki	109	—
9. Lechtański Marcin, Kobyłanki, powiat słupecki	720	12
10. Czarniak Bonifacy, Czołowo, powiat kolski	977	44
11. Czapski Witold, Dzierżno Ziemiański, powiat rypiński	429	60
12. Godlewski Kazimierz, Rohozyn, powiat augustowski	210	—

Łącznie 13,493 58

B. Ubezpieczenia fabryczne i miejskie.

13. Schmith Józef, Szmulowizna, powiat warszawski	557	12
14. Potok Herszla, Czeladz, powiat benzdziński	101	25
15. Borenstein Całka, Łuków	575	—
16. Alabaster Herszko, Łuków	938	50
17. Koperski Ignacy, Lublin	2,818	95
18. Mozes Jakób, Działoszyn, powiat wieluński	60	74
19. Grüner Mosiek, Działoszyn, powiat wieluński	214	—

Łącznie 5,265 56

II. Kraj północno-zachodni.

A. Ubezpieczenia rolne.

0. Sukcesorowie Aleksandra Radwickiego, Mostowlany, powiat grodzieski	600	—
21. Bohatyrewicz Franciszek i Pławski Ignacy, Teklinów i Bołty, powiat stonimski	295	98
22. Syeko Władysław, Lachów, powiat rossieski	50	—
23. Kaptelew Safoni, Litowsk, powiat mohylewski	740	—
24. Książę Antoni Radziwiłł, Ładow-szczyzna, powiat słucki	1,800	—
25. Książę Antoni Radziwiłł, Moszuki, powiat słucki	690	—
26. Książę Antoni Radziwiłł, Bałwan Wielka, powiat słucki	400	—
27. Książę Antoni Radziwiłł, Malewo, powiat słucki	608	32
28. Książę Antoni Radziwiłł, Zascianek Zahryczyn, powiat słucki	80	—
29. Książę Antoni Radziwiłł, leśnictwo Chominka, powiat słucki	400	—

Łącznie 5,664 30

B. Ubezpieczenia miejskie i fabryczne.

30. Rossak Józef, Poniewież	600	—
31. Landau Symcha, Mińsk	89	06
32. Bejnensohn Ber, Mińsk	57	50

Łącznie 746 56

Ogółem wypłacono w m. wrześniu 1883 roku . . . . . 25,170 —

Warszawa d. 17 października 1883 r.

Zarząd warszawskiej jeneralnej reprezentacji Towarzystwa ubezpieczeń „Jakor”.

Członek komitetu nadzorczo,

Adam Byszewski.

Jeneralna reprezentacja,

—1064—

Edward Epstein i Goldberg.

DZIEŁA ILLUSTROWANE.

1232

Księgarnia, Skład Nut i Fortepianów

GEBETHNERA I WOLFFA

W WARSZAWIE,

poleca następujące dzieła ilustrowane w wydaniu wytwornem na welnie, w ozdobnych oprawkach, ze złoconymi brzegami:

- „**MARJA**,” powieść Ukraińska **A. Malczewskiego**, z 8 fotografiami, podług rysunku E. M. Andriollego.—Wydanie trzecie. Toż samo wydanie w formacie 8-ki, ozdobnie oprawne Toż samo w formacie 16-ki, ozd. opr.
 „**STARA BAŚN**,” powieść z IX wieku, przez **J. I. Kraszewskiego**. Ilustrował E. M. Andriolli.—Wydanie jubileuszowe z portretem Autora.
 „**PAMIĘTNIKI KWESTARZA**,” przez **Ign. Chodźkę**, z 12 rycinami E. M. Andriollego.
 „**PAN TADEUSZ**,” **A. Mickiewicza**, z ilustracjami E. M. Andriollego.
 „**MOHORT**,” rapsod rycerski, z podania **Wincentego Pola**, z 24 ilustracjami Juliusza Kossaka.
 „**URODZONY JAN DEBORÓG**.”—Dzieje jego rodu, głowy i serca przez niego samego opowiadane.—Rytmem spisał **Wł. Syrokomla** (L. Kondratowicz). Ilustrował E. M. Andriolli. Oprawne. W oprawie ozdobniejszej ze złoconymi brzegami

NAJNOWSZE KSIĄŻKI

otrzymane przez

Księgarnię i Skład Nut

G. SENNEWALDA,

przy ulicy Miodowej Nr 4.

Religja i Filozofja.

- Dąbrowski** ks. Tomasz. Kazania niedzielne, świąteczne i przygodne. Stanisławów. 1833. 3 60
Debicki W. M. Nieśmiertelność człowieka. Warszawa. 1833. 1 50
Krukowski M. J. Przewodnik praktyczny do nauczania katechizmu dzieci 3 i 4 klasy szkół ludowych. Kraków. 1833. 1 30
Liguori św. A. Nabeżenie do Dzieciątka Jezus. Warszawa. 1833. — 60
Nehring W. Psalterii Florianensis partem polonicam ad fidem coctis. Poznań. 1833. 3 30
Pawlicki R. J. Kazania na niektóre niedziele i święta, oraz przygodne. Kraków. 1833. 2 —
Spencer H. Szkice filozoficzne. Część I. Wydanie 2-e. Warszawa. 1833. 1 20

Historja, Prawo, Ekonomia polityczna.

- Laveleye'a**. Zasady Ekonomji Politycznej, profesora Ekonomji w Uniwersytecie w Liège. Członka - korespondenta Instytutu. Z upoważnieniem autora, przełożył Sk.... przejrzał Jan Banzemer, Dr Fil. Warszawa 1833. 1 20
Okolski A. Wykład prawa administracyjnego, obowiązującego w Królestwie Polskiem. Tom III-ci. Warszawa. 1834. 4 —
Pawłowski A. Polska XVI wieku, pod względem geograficzno-statystycznym. Wielkopolska. T. I. Warszawa 1833. 2 50
Przywilej miasta Łobżenice, nadany przez Jana Korzboka-Łąckiego. Poznań. 1833. 1 65
Szaraniec Dr J. Trzy opisy historyczne starożytności grodu Halicza. Lwów. 1833. 4 —

Literatura Nadobna.

- Bulwer** M. Ostatnie dni Pompei, powieść przerobiona dla użytku młodzieży, przekład M. Gawalewicza z 6 rycinami. Warszawa. 1833. 1 50
Bykowski P. J. Lepsze dobre imię, niżli maść drogą. Historia starej bramy zamkowej. Warszawa. 1833. 1 20
Byr R. Droga do serca. Powieść z niemieckiego. Warszawa. 1833. — 67 1/2
Gawalewicz M. Komedje jednoaktowe i monologi, Serja I. Warszawa. 1834. 1 20
Jokai M. Szezęśliwy gracz. Powieść. Warszawa. 1834. 2 —
Kraszewski J. I. Na Polesiu. Powieść. Warszawa. 1834, 2 tomy. Mozaika. 2 tomy w jednym. Warszawa. 1833. 1 50
Łętowski J. Firdusi. Obraz dramatyczny. Warszawa. 1834. — 60
Malczewski A. „Marja”, z 8 fotografiami podług Andriollego. Wydanie 3-e, in 8-o w oprawie. Warszawa. 1833. 4 —
 in 16-o 2 —
Myriel J. Syn przemysłnika. Powieść. Warszawa. 1834. 2 tomy. 2 —
Schiller F. Dzieła poetyczne i dramatyczne, ilustrowane. Zeszyt I. Lwów. 1833. — 40
Wilczyński A. Galeria Dyletantów. Warszawa. 1833. 1 50
 Humoreski i Obrazki z życia. Warszawa. 1833. 1 20
Zacharjasiewicz J. Nowelle i Opowiadania. Warszawa. 1833. 1 20
Zielńska M. Na tle swojskiem. Powiastki z dawnych czasów, ofiarowane młodemu wiekowi. Warszawa. 1833. 1 50

Księgarnia powyższa założona w roku 1823, otrzymuje wszelkie nowości polskie i w obcych językach. Książki brakujące na składzie jest w możności sprowadzenia w jaknajkrótszym czasie; z Paryża od 7 — 10 dni. Przyjmuje prenumeratę na pisma perjodyczne, krajowe i zagraniczne. Klientom zamiejskim ułatwia prenumeratę gazet codziennych. Katalogi polskie, francuzkie, niemieckie i angielskie, dostarcza na żądanie bezpłatnie. Posiada przy swoim składzie **Telefon**. Ekspedycja szybka i akurata. Ceny najprzystępniejsze.

2761.r

KSIĘGARNIA GEBETHNERA I WOLFFA

poleca następujące nowe dzieła

TRESCI HISTORYCZNEJ.

- Rs. k.
Bobrzyński Michał. Dzieje Polski w zarysie, wyd. 2-gie, znacznie powiększone, z 2-ma mapami, dwa tomy 4 —
Chometowski Wład. Synowie hetmańscy, opowiad. hist., 2 t. 2 40
Jarochowski Kazimierz. Nowe opowiadania historyczne. 3 —
J. Dr Antoni. Opowiadania historyczne Serja III, 2 tomy, — Zameczki podolskie na kresach multzańskich, wyd. 2-gie przerobione i powiększone przez autora, 3 tomy 5 —
 — Z przeszłości Polesia Kijowskiego, opowiadanie historyczne — Niewiasty kresowe, opow. hist. — 80
Kaniewski Klemens. Sumy neapolitańskie, opow. hist. 1 80
Karwicz Józef Dunin. Szkice obyczajowe i historyczne 1 20
Kitowicz ks. Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III, wyd. nowe przejrane, z przedmową Władysł. Zawadzkiego, 2 tomy 3 —
Kubala Dr L. Jerzy Ossoliński 2 t. — Szkice historyczne, 2 tomy 6 —
Lisicki Henryk. Antoni Zygmunt Helcel, 1803—1870. 2 tomy 10 —
Listy Katarzyny z Potockich Kossakowskiej, kasztelanowej kamieńskiej (1754—1800), z oryginałów przechowanych w archiwach rodzinnych wydał Kazimierz Waliszewski 3 —
Listy Króla Jana III pisane do królowej Katarzyny w ciągu wyprawy pod Wiedem w r. 1683, zmapa pochodząca z listu Jana III-go na welnie 1 60
 — 2 15
Prohaska Antoni. Ostatnie lata Witolda, studjum z dziejów intrygi dyplomatycznej 2 50
Smolka Stanisław. Mieszko Stary i jego wiek, praca uwieńczona nagrodą przez Tow. historyczno-literackie w Paryżu 4 —
 — Szkice historyczne, Serja 1-sza i 2-ga, po 2 —
Szujski Józef. Opowiadania i roztrząsania historyczne, pisane w latach 1875—1880 3 —
Wójcicki K. Wł. Warszawa i jej społeczność w początkach naszego stulecia (1800—1830), tom I — Społeczność Warszawy w początkach naszego stulecia (1800 do 1830), tom II 1 80
 — Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki w ciągu lat 30 (1800—1830), t. III 1 50
 1040 —

Wszedł z druku i jest do nabycia w księgarniach zeszyt I i II z edycji drugiej dzieła p. t.:

Najlepsza Metoda

do nauczania się języka niemieckiego w 3-ch miesiącach bez nauczyciela przez **Pl. Reussnera**. Cena zeszytu I kop. 60, zeszytu II kop. 80.

Skład główny w księgarni pp. **GEBETHNERA I WOLFFA**, tudzież u autora przy ulicy **Chmielnej** № 6 w Warszawie. 2607

Wyszła z druku książka

ZUPEŁNY KURS NAUKI

kroju sukien i okryć damskich,

oraz wszelkiej **BIELIZNY**

męskiej damskiej i dziecinnej

przez **Thirifoq'a**,

przekład **E. H.**

Wykładany w Warszawie przez **A. Kobierzycką**, uczennicę Thirifoq'a

Wykwal. Naucz. kroju przez **Urząd Zgr. Star. Cechu Kraw.**

z 13 tablicami objaśniającymi.

Cena egzemplarza kopiejek 60; — z przesyłką pocztą kop. 70.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. Skład główny w księgarni **M. GLÜCKSBERGA**, ulica Królewska Nr 5. 2520r

Wyszła z druku nowa książka przez **A. Gałęcką**, wydanie 8-e, pod tytułem:

WYKŁAD NAUKI KROJÓW

Strojów, Szycia Sukien i Okryć Damskich.

Cena egzemplarza kop. 75. Można dostać we wszystkich księgarniach. Skład główny w Zakładzie nauki ulica **Krakowskie-Przedmieście** № 85. 4239

NAJNOWSZE NUTY!

- I. a) **Album Tatrzańskie**, transkrypcja na fortepian **J. Paderewskiego**, z melodyj ludu Tatrzańskie.
 b) **Pieśń Zakopańska**, ze słowami, układ na fortepian i do śpiewu **J. Kleczyńskiego**.
 II. „**Na Lagunach**”, wale z najnowszej operety **Jana Straussa** „Noc Wenecka“ (Eine Nacht in Venedig), na fortepian oraz do śpiewu (fortepian może być grany osobno).
 Wydawnictwo **Echa Muzycznego i Teatralnego**. Cena egzemplarza kop. 40. Do nabycia w Redakcji (Senatorska 18, w biurze Ogłoszeń **Rajchmana i Frenclera**), oraz we wszystkich księgarniach krajowych i zagranicznych. 2782.R

Kasy ogniotrwałe

pierw. Aust. uprzyw. fabryki

F. WERTHEIM & Comp.

W WIEDNIU,

Dost. Dworu J. C. K. M.

z zastosowaniem patentowanych zamków, za otworzenie których bez klucza, wyznaczona jest nagroda 1,000 dukatów w złocie. Pierwsze medale na wszystkich wystawach powszechnych. Nowe zabezpieczające mechanizmy. Kasy nasze chroniły swą zawartość przeszło w 400 wypadkach włamania i ognia. Generalny Reprezentant

Mikołaj Brauman,

w Warszawie, ulica Nowo-Ziela № 42. Cenniki ilustrowane z rozmiarami i wagą, wysyłają się na żądanie franco. 426

Dla Fabrykantów.

Kantor agenturowy w Moskwie oddawna egzystujący, gotów jest przyjąć jeszcze kilka odpowiednich na to miasto agentur, a także nabywać na stały rachunek odpowiednie towary i nowe produkty przemysłu polskiego. Zupełna pewność i najlepsze rekomendacje. Adres: **K. Powierża**, Rożdniestwenka № 33 w Moskwie. 2340R

!Najnowszej Konstrukcji!

BRENERY

do Nafty Kaukaskiej.

Zaletą powyższych, a pierwszy raz u nas wprowadzonych brenerów, jest wielka oszczędność, bo przynajmniej o 50% w stosunku do Amerykańskiej, nadto czystość, jasność płomienia, niewydajność najmniejszego odora i taniść, o wiele przewyższają dawne Brenery opalane Naftą Amerykańską.

Skład Nafty

Mydła i Świec

Walentego Kronenberg.

Żelazna-Brama № 6, wprost wodociągu.

Magazyn Mebli

Antoniego Mursztyna,

Bielska № 8.

wyprzedaje rozmaite meble nowe i używane, po cenach niskich. 4043

**Illustrowany Katalog opisowy
Inwentarza Rozplodowego
Domu Rolniczo-Handlowego
M. Chmielewskiego i Sp.**
z Warszawy, № 38 Krak.-Przedmieście, wyszedł z druku i przesyła się każdemu franko, za nadesłaniem swego adresu. 2660—R

Polecając się PP. **Obywatelom Ziemi i Kupcom Zbożowym** do komisowej sprzedaży zboża w **Warszawie** i w **Gdańsku**, upraszamy transporty zbożowe wysyłane do nas do Warszawy—adresować: **Kuczyński i Makomaski—Warszawa, Magazyny Tranzytowe** i objaśniamy, że zboże z magazynów tych stosownie do konjunktury, za opłatą frachtu podług taryf miejscowej komunikacji, może być sprzedane na miejscową konsumpcję, za opłatą zaś frachtu podług taryf taniej bezpośredniej komunikacji, może być sprzedane na export wprost młynarzom i kupcom zagranicznym. W magazynach tranzytowych za opłatą bardzo nieznacznego składowego, zboże przez dni 30 nie utraci przywileju dalszej wysyłki zagranicę podług taryf bezpośredniej komunikacji.
Transporty wysyłane do Gdańska, prosimy jak dotąd adresować: „**Kuczyński i Makomaski, Gdańsk**.”
Worunki pod zboże na żądanie nadsyłamy. Na wysłany Towar dajemy zaliczki. Na zamówienia dostawiamy do każdej stacji dróg żelaznych wszelkie gatunki zboża. Panom Ziemiom polecamy głównie tani **rossyjski owies** i przy tegorocznym nieurodzaju kartofli **krakurydę**, do wyrobu okowity.
Wszelkie objaśnienia co do cen, miejsc wysyłki, etc. etc., udzielamy odwrotną pocztą.

**DOM KOMISOWO-ZBOŻOWY
KUCZYŃSKI i MAKOMASKI**
w Warszawie, Hotel Saski i w Gdańsku. 2834.R

**SKŁAD FABRYKI
Wyrobow Platerowanych
BRACI HENNEBERG,**
Krakowskie-Przedmieście Nr 81, wprost kościoła św. Anny,
zaopatrzony ustawicznie w wielki wybór nowych gustownych i trwałych przedmiotów, poleca takowe po cenach umiarkowanych.
Na ostatniej Wystawie r. b. w Rydze, fabryka przez Ministerjum zaszczyconą została złotym medalem. 2781R

NIEMKA
z doskonałą konwersacją francuską i początkami muzyki, poszukuje miejsca zaraz. **Biurowo Nauczycielskie Łuczynskiego, Krakowskie Przedmieście № 6.** 2832

Korzystny interes leśny,
o 6 wiorst od kolei a 6 mil tąż koleją od Brześcia-Litewskiego, jest zaraz do sprzedania Lasu dziesięć dziesiątyn na bardzo korzystnych warunkach. Bliższa wiadomość we wsi szpitalnej Mienia, o 8 wiorst od Nowo-Mińska u leśniczego Naziembłego właściciela, tegoż lasu. 4290

Mam zaszczyt podać do wiadomości Szanownej Publiczności, która dotychczas raczyła Korzystać z moich usług, że z dniem 15 Października r. b. otwartą przemennie została
Izba Felczerska
w głównym gmachu Hotelu Europejskiego w numerze obok kantoru hotelowego. Wejście od Krakowskiego-Przedmieścia. Starszy Felczer: **J. Reisswasser.** 4287

Z powodu braku miejsca w szklarniach, **Bracia BARDET** sprzedają wiele roślin doniczkowych, po cenach znacznie niższych.
Drzewa owocowe
i ozdobne w wielkim wyborze, między niemi wiele egzemplarzy w wyjątkowej wielkości, odrazu bardzo efektowne po cenie bardzo umiarkowanej.
Obstalunki składają się w składzie nasion i kwiatów świeżych **Braci BARDET** przy ulicy Senatorskiej № 472 (31), w pałacu JW. Hrabiego Ordynata Zamoyskiego. 4295

**Browar Parowy
A. LENTZKIEGO,**
w Warszawie, zawiadamia, że **Piwo Bawarskie, Lagrowe, Kulmbacher**, (czarne), tak wielką wziętość mające w Niemczech, z d. 4 Listopada r. b., sprzedawanem będzie na kufle w lokalach przy ul. Nowy-Swiat № 44 i Elektralnej pod № 17; na butelki zaś oddane jest do sprzedaży firmie **M. Stypiński** róg ulicy Lesznej i Karmelickiej. 4285

Paryżanka bona
świeżo przybyła za 150 rs., zaraz do umieszczenia. **Biurowo Nauczycielskie Łuczynskiego, Krakowskie-Przedmieście № 6.** 2830R

**Fabryka Powozów
Karola Sommera,**
32. LESZNO 32.
Ma zaszczyt zawiadomić swych Sz. Klientów iż na obecny sezon przygotowała 60 elegancko wykonanych powozów. Magazyn na 1-m piętrze. — **Wstęp dla zwiedzających wolny.** 4270

Korespondent Niemiecki
z ładnym piśmem i dobrymi świadectwami, pragnie przyjąć zaraz odpowiednie zajęcie w stosownym interesie. Oferty pod lit. F. H. 68, prosi składać w kantorze Kurjera. 4288

Do sprzedania: 4286
nowe schody, stara podłoga, deski i ramy do okien. Zakątna № 1, na prawo od Zakroczymskiej. Wiadomość u rządy domu.

Dla PP. Rzeźników!
W domu № 8 na Nowym-Swiece będzie do wynajęcia od 1 Kwietnia 1884 r., obszerny sklep z mieszkaniem, piwnicą, stancją na pracownię, stancją na mieszkanie dla ludzi, nową, mrowaną, lodownią, stajenką i komórką na drzewo. Bliższa wiadomość na miejscu, lub u rządy tegoż domu. 4279

Ostrzeżenie.
Zaginął jeden List Zastawny Tow. Kred. m. Warszawy, Serji I, № 033852 na rs. 100. Uprasza się o zwrócenie uwagi.—Wiadomość Wierzbowa № 2, mieszkania № 11, za wynagrodzeniem. 4292

Piekarnia Francuzka.
Sklep piekarsko-cukierniczo-spożywczy pod powyższą firmą od lat 20 w domu przy ulicy Wierzbowej № 3 istniejący, z d. 8 Października ze sklepu frontowego przeniesiony został w podwórze z bramy na lewo. O czem zawiadamiając Szanowną Publiczność, polecam się nadal jej łaskawym względem, jakimi mnie dotychczas zaszczycać raczyła. 4228

Pod № 14 ulica Aleksandrja, do sprzedania
Prasa blacharska
wolna, do sztanowania, średniej grubości blachy. Któryby z panów blacharzy, potrzebował ją użyć, raczy się zgłosić od 10 do 4 po południu. 4296

W Magazynie Francuzkim, ul. hr. Berga 16.
Wieczorowe Gry towarzyskie, paryżkie i krajowe, nauczające i inne,
KARETA FAMILIJNA (50 k.)
Gra Towarzyska J. C. M. Księżny Walji
TOMBOLA
Jeu du Grand triangle (50 k.)
GRA w RYBKI
Tir Lance-balles. Passe-boules.
ZABAWKI
dziecinne, wszelkiego rodzaju
PRZYBORY KOTYLJONOWE
dla wieczorów tańczących, od 2 1/2 k.

SĄ DO NABYCIA
Drzewka owocowe z własnej szkółki, gatunki te dla smaku i okazałości są poszukiwane przez amatorów ogrodnictwa i chętnie zakupywane po owocarniach jako wyborowe. Drzewek można dostać na rogu ulic: Górnej i Rozbrat № 1 poliejny. Okazy owoców obejrzeć można na młodych drzewkach na miejscu. 4142
K. Górecki.

Skład Wód Mineralnych naturalnych
przy aptece pod firmą
D. T. HEINRICH
istniejący 866
zaopatrzony został w **Sól Vichy do kąpeli**, używaną przez osoby nie mogące udać się dla odbycia kuracji do Vichy, a także w **Pastyłki** przygotowane z wód Vichy, znane ze swego skutecznego działania ułatwiającego trawienie i pochłanianie kwasu żołądkowego. 2833R

NIEMIEC
wyszkolony z konwersacją francuską, polskim i muzyką na fortepianie, poszukuje posady za skromne wynagrodzenie. **Biurowo Nauczycielskie Łuczynskiego, Krakowskie-Przedmieście № 6.** 2833R

A S.
Piesek popielaty z rodzaju mopsoń, wabiący się „AS”, zginął. Kto takowego odprowadzi do magazynu wyrobów złotych M. Mankielewicza, w gmachu teatru pod filarami otrzyma nagrody rs. 3. 4291

Młoda Osoba
która skończyła 5 klas gimnazjalnych, znająca robotki, mogąca wyręczyć panią w gospodarstwie poszukuje miejsca bezpłatnie. **Biurowo Nauczycielskie Łuczynskiego, Krakowskie-Przedmieście № 6.** 2831R
Do odnajęcia zaraz lub od Nowego-Roku
3 Pokoje 4289
przedpokój, kuchnia, na parterze, od frontu, widne, suche i ciepłe, blisko kolei W.-W., na przystępnych warunkach. Chmielna 60—35. Tamże są do sprzedania **rozmaite meble.**

Kilka Krów 4283
wyborowych, dojnych, wraz z kontraktem na 2 obory i mieszkanie zaraz do odstąpienia. Wiadomość w Alejach Jerozolimskich № 34.
Zginęła Wyzlica
czarna, ponter, wabiąca się „Norma”. Odprowadzić: Twarda № 6, mieszkania 15, za sowitą nagrodą. 4293

FRANCUZKA
wysoko-wykształcona, żąda osobnego pokoju w bliskości Nowego-Swiata, za konwersacją. Wiadomość na ulicy Mazowieckiej № 3 i mieszkania 3, na 2-m piętrze. 2684r

W Hotelu Francuzkim
Zielony plac,
wydają się codziennie Śniadania po 75 kop. do 2 godz. i Obiady po Rs. 1 od godziny 2 do 7 po południu. Gabinet z osobnym wejściem od ulicy Rysiej. Przyjmują się wszelkie obstalunki wchodzące w zakres sztuki kulinarnej. 4159
J. Bouquerel et Comp.

Dla uczniów.
Wyszedł z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i znaczniejszych składach materiałów piśmiennych
Kalendarz Repetitorium,
zawierający najpoważniejsze wiadomości z przedmiotów szkolnych. 2822R
Cena egzempl. w opr. k. 50.

Z powodu nieprzewidzianych okoliczności jest do sprzedania
Interes niciarsko - norymberski
egzystujący już od 3 lat, na jednej z przynajmniej ulic i dobrze procentujący. Kontrakt na lokal na lat kilka. Warunki bardzo przystępne. Wiadomość w Biurze Ogłoszeń Rajehmana i Frenclera, Senatorska 18, pod lit. S. P. 2825R
Ktoby z większych właścicieli domów, potrzebował zaraz lub później

Rządcy lub Kassjera
do fabryki, z kaucją kilku lub kilkunastu tysięcy rubli, któryby mógł z czasem przystąpić do wspólni, z kapitałem do 30 tysięcy rubli, raczy się zgłosić na ulicy Wspólna № 23 lit. a, mieszk. 10, od godziny 11 do 12 i od 4 do 7. 4274

Świetnie dla Szewca.
Do sprzedania na przynajmniej ulicy Sklep. Urządzenie elegancie, Maszyny i t. p., oraz może być i towar. na korzystnych warunkach.—Wiadomość: Elekoralna № 7a, w sklepie Ozerowskiego. 4281

Majątek Ziemi
do sprzedania, 6 wiorst szosą od Kutna, wólk 17, ziemia pszenna, łaki I klasy, bez siuzebności; dom obszerny, mrowany, przy ogrodzie angielskim i owocowym. Zabudowania dworskie i mrowane. Wiadomość w Kutnie u Zendla. 4273

G. Dyszkiewicz
SKŁAD BIELIZNY
3997 **Ulica Czysta 15.**
Otrzymał wielki wybór **Kaftaników i kaletonów** wełnianych, jedwabnych i bawełnianych, które polecam po cenach niskich. Przyjmuję się również wszelkie zamówienia.

Zdolny Prowizor
znaleźć może w zakładzie krawieckim w Rosji stałą posadę i za dobrem wynagrodzeniem. Wiadomość u M. H. Rabinowicza, Orła № 3. 2804—R
Jedyny środek przeciw katarom żołądka 2808—R

PASY FLANELOWE,
poleca **Skład Płótna**
R. Jankowskiego.
15. Krakowskie-Przedmieście 15.

20,000 BUTELEK WIN BORDOSKICH.
po przeniesieniu zakładu naszego z Hotelu Europejskiego, jest do sprzedania na pojedyncze butelki po cenach bardzo tanich, w Hotelu Francuzkim, plac Zielony. 2778.R
J. Bouquerel & C-nie.

Parowa Fabryka Czekolady
CUKRÓW Deserowych, Angielskich,
Karmelków Drage i Marmolady,

„FORTUNA“

w Warszawie,
której Skład Główny mieści się na
ulicy ELEKTORALNEJ Nr 13,
dla wygody Sz. Publiczności dla sprzedaży detalicznej otworzyła

FILJĘ

PRZY ULICY
NOWY-SWIAT Nr 43.

OPRAWA OBRAZÓW

Fotografji i Sztynchów

USKUTECZNIA SIĘ NAJPRZĘDEJ I NAJTANIEJ
w Składach Obrazów

MAURycego ROBICZKA,

41 Krak.-Przedm. 41 w WARSZAWIE 51 Marszałkowska 51.

Gatunków Ram (złoconych, czarnych, dębowych) jest 88.
W razie potrzeby Ramki mogą być gotowe w ciągu paru godzin.

2616R

SPECJALNA FABRYKA
KASS ŻELAZNYCH OGNIOTRWAŁYCH
z najlepszymi sztucznymi zamkami

ROBERTA BOHTE,
W WARSZAWIE

NOWY-SWIAT dom własny Nr 38.

NAGRODY I MEDALE

otrzymane, na

Wystawach

w Europie i Ameryce.

Wiedeń	1873
Paryż	1867
Filadelfia	1876
London	1862
Petersburg	1870
Moskwa	1865, 1872
Warszawa	1842, 1846
	1858, 1867, 1870, 1875

Kasy moje konstruowane są z najlepszego materiału i zastosowaniem najnowszych wynalazków. Wybór wielki, ceny umiarkowane.

Cenniki illustrowane z rozmiarami i wagą wysyłają się na żądanie gratis. 560

Pióra Strusie i Fantazyjne

Najtaniej

w FABRYCE PIÓR STRUSICH

F. GLIWIC,

SENATORSKA № 20.

2704R

OBWIESZCZENIE.

Dnia 26 Października (7 Listopada) r. b., o godzinie 12 w południe, odbywać się będzie w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy, licytacja głośna na risico teraźniejszego nie spełniającego warunków kontraktu nabywcy na sprzedaż gruntu miejskiego, położonego przy ulicy Smolnej w Warszawie, mającego powierzchnię 183 sążni kwadr., czyli 2514 łokci kwadr. od rs. 3 za łokieć kwadratowy.

Konkurencji nie życzący stawiać do licytacji głośnej, mogą przysłać do Magistratu w terminie licytacyjnym do godziny 12 w południe, na ręce p. o. Prezydenta Miasta deklaracje opieczetowane, z dołączeniem wymaganego wadium, albo kwitu na wniesienie takowego.

Warunki licytacyjne oraz plan, mogą być przejrane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policzynej.

2685-r

TRAN LEKARSKI

tegoroczny żółty oraz biały parowy, prawdziwy
LOFODZKI,

ma zaszczyt polecić

SKŁAD MATERJAŁÓW APTECZNYCH

J. MROZOWSKIEGO,

ulica Miodowa Nr 6 (nowy).

2646R

Piękne, miękkie i długie włosy.

Udowodnionym symptomem przedkiego wyłysienia spostrzega się we włosach łuszcza czyli łupież, dla zniszczenia której jest udowodniony środek: **Roslinna Ateńska Woda** lecz nigdy nie spirytusowa sprawiająca zapalenie, ból głowy i siwienie włosów, po 2-3-krotnym użyciu, włosy miękną, przybierają ośniewający połysk, korzenie włosowe odzyskują siłę porostu dążącą do normalnego stanu uzdrowienia.

Topolin, olejek z topoli południowej Francji wstrzymuje najsilniejsze wypadanie włosów, pobudza po prostu, utrwała ich barwę, usuwa wszelkie skórne słabości, zapobiega tworzeniu się łupieżu, miejsca niedawno wyłysiałe okrywają się pięknym gęstym włosiem. Cena Ateńskiej Wody lub Topolinu po rs. 1, na przesyłkę dołącza się kop. 50. W Warszawie w Perfumerjach: Kocha Krakowskie-Przedmieście № 83, Leona Nowo-Senatorska № 4, Dobrzańskiego Nowy-Swiat № 41 i Lipinka, róg Wierzbowej i Niecałej. 2711

SPECJALNY MAGAZYN

Jedwabiów, Aksamitów
i Towarów Bławatnych,

B. SZYSZKA,

w Warszawie, przy ul. Niecałej Nr 1, (dom hr. Krasińskiego).

Hurtowy i detaliczny skład Towarów jedwabnych, pół-jedwabnych i wełnianych, tak czarnych, jak i kolorowych, fantazyjnych, przyborów do sukien i palt, Materiały na pokrycie futer, Dolmanów i Polonez, otrzymał i poleca między innymi:

po cenach umiarkowanych:

Repsy meblowe, Adamaszki, Firanki, Artykuły na portjery i Koldry gotowe. 2767R

Przy sprzedaży wypraw cena hurtowa.

Za zezwoleniem warszawskiego Urzędu Lekarskiego

William'a Lasson'a

HAIR-ELIXIR

bezwątpienia zajmuje pierwsze miejsce w rzędzie wielu zalecanych środków, przeciwko wypadaniu włosów, oraz do wzmacniania i przyspieszenia ich porostu.

Środek ten nie posiada wprawdzie własności, w skutek której mógłby powstać włos na miejscu pozbawionym korzenia; (środek bowiem taki nie egzystuje, chociaż rozmaite reklamy o tynkturach fałszywie przypisują takowemu podobną własność). — środek ten jednak do takiego stopnia wzmacnia skórę na głowie i korzenie włosów, że wypadanie w krótkim czasie ustaje, a z korzeni, o ile takowe jeszcze nie zanikły, wyrasta świeży włos, co też wielokrotnie dowiedzionem zostało przez liczne zastosowania praktyczne.

Na kolor włosów środek powyższy bynajmniej nie oddziaływa, nie zawiera przytem żadnych szkodliwych dla zdrowia substancji.

Cena w Warszawie rs. 3.50, na prowincji 4 rs. — Składy w Warszawie, u Aleksandra Lipink, ul. Wierzbowa, u Aleksandra Koch, Krakowskie-Przedmieście 83.

OSTRZEŻENIE. Jak wielu innych wyrobów cieszących się większym powodzeniem tak też znaleźli się liczni naśladowcy mojego Hair-Elixir, (jedna firma w Paryżu, jedna w Brukseli, jedna w Moskwie), którzy pozornie najdokładniej mój wyrób podrobili. Czynią się przeto w obowiązku ostrzedz Sz. Publiczność, przed podobnemi fabrykatami, które, aczkolwiek tańsze od mojego, nie posiadają jednak najmniejszej wartości i z tego też względu radzę wszystkim pragnącym nabyć prawdziwie skuteczny środek, wzmacniający włosy, aby żądali oryginalnego Hair-Elixir William'a Lasson, w fiaskach opatrzonych firmą „William Lasson“.

2577-R

Przygotowanie i sprzedaż niżej wymienionego środka, jako nie zawierającego w swym składzie żadnych części szkodliwych zdrowiu, dozwala się na ogólnych zasadach handlu.

„THE GUARDS HAIR-DYE“
Gwardyjska Farba do włosów.

Natychmiast zamienia czerwone i siwe włosy na kolor trwały: czarny lub ciemny, bez szkody włosów i skóry. Cena pudełka rs. 3, mniejsze rs. 2, z przesyłką pocztą 50 kop. drożej. — Skład główny w Warszawie u **Jana Kalinowskiego,** ulica Marszałkowska № 61, oraz jest do nabycia w Warszawie w Perfumerjach pp.: W. B. Sniechowski, plac Teatralny № 8; A. Lipink, ul. Wierzbowa № 1; Aleksander i Marcelli, plac Teatralny № 8; T. Szulc, ul. Bielańska № 7; w składzie materiałów aptecznych p. L. Ziemińskiego, ul. Królewska № 31 i w znaczniejszych magazynach fryzjerskich.

2692

CUKIERNIA

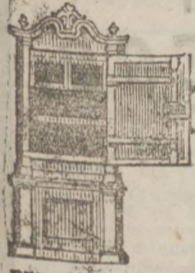
ORAZ
Specjalna Fabryka Cukrów i Lodów

Bielańska Nr 5, Bielańska Nr 5,
J. ZAHORSKI,

Mam honor zawiadomić Gości uczęszczających do moich zakładów i dalszą Sz. Publiczność, iż **nowo-otwarta Fabryka Cukierków**, obok Hotelu Krakowskiego, zaopatrywaną jest każdodziennie w **świeże Cukry, Owoce** w konserwie, **Czekolady deserowe**, w tabliczkach i w proszku, **Lody** w kilku wyborowych gatunkach, **Formy do Lodów** najświeższych fasonów, **Wiedeńskie Herbatniki**, w ozdobnych pudełkach, **Baumkuchen** na **U**, **Śliwki** dublowane, komputowe bez pestek, **Marmoladki** owocowe w różnych gatunkach, **Torty, Tace** w każdej porze gotowe, **po cenach najprzystępniejszych.**

Dla dogodności publiki uczęszczającej do **Teatru Nowego** przy ul. **Danielewiczowskiej**, każdodziennie będą przysposabiane **pudełka różnej wielkości cukrów**, w najlepszych gatunkach. 2774-R

60 kop. za funt **60** kop.

SPECJALNA FABRYKA
Kass Żelaznych Ogniotrwałych
Edwarda Zürn,

przeniesioną została z d. 1 Października r. b. na ulicę **Leszczyńską** № 2 róg Dobrej (od Kopernika Obożną), poleca wybór **Kass**, z zastosowaniem do tychże zamków najlepszych systemów. 4151

Cenniki ilustrowane wysyłają się na żądanie franco.

NOWA FARBA DO WŁOSÓW

Eau Végétale Woda Roślinna

służy do farbowania siwych włosów na głowie i na brodzie, które po jednorazowym posmarowaniu, nabierają pięknego naturalnego koloru: szatyn, brunatny i czarny, jak pierwotnie były. Woda ta, będąc prepreparatem czysto roślinnym, posiada tę ważną zaletę, że nie zawiera w sobie żadnych zdrowiu, lub włosom szkodliwych domieszek. Łupież znika zupełnie, a kolor trwa cztery tygodnie. Opis użycia w polskim języku dołączony. Pudełka perłowego koloru, opatrzone są podpisem: „John William chemik Belgijski”, na co uwagę zwracać należy. Cena rs. 2 kop. 50, z przesyłką pocztą rs. 3. Główny Skład w Warszawie w perfumerji **Aleksandra Kocho**, ul. **Krakowskie-Przedmieście** № 83. 88

Przy Placu Ś-go Aleksandra Nr 3,
Skład Materiałów Aptecznych
KSAWEREGO NICKIEGO,

ma zaszczyt polecić tegoroczny 4252.

TRAN RYBI LEKARSKI.

oraz wszelkie materiały apteczne i chemiczne po cenach przystępnych.

!!!GOTOWE UBIORY MĘZKIE!!!

Pierwszy najstarszy i najbardziej renomowany magazyn gotowych ubiorów męskich **E. Sameta**, zawiadamia Sz. Publiczność, iż na obecny zimowy sezon otrzymał już **WIELKI WYBÓR GOTOWYCH UBIORÓW MĘZKICH** w **NAJŚWIEŻSZYCH FASONACH** z angielskich, francuskich, bruńskich i innych zagranicznych **TRWAŁYCH** i **NADZWYCZAJ GUSTOWNYCH MATERJAŁÓW** elegancko wykonanych, które po **NAJPRZYSTĘPNIJSZYCH CENACH** poleca Szan. Publiczności firma

E. SAMETA,
SENATORSKA № 22. 1363

Składy Materiałów Aptecznych
LUDWIKA SPIESSA I SYNA,
Ulica Senatorska | Marszałkowska Nr 52,
obok Kościoła św. Andrzeja (pp. Kanoniczek), | (pomiędzy Rysią i Świętokrzyską)
mają zaszczyt polecić Materiały apteczne i Przetwory chemiczne do użytku lekarskiego, domowego i gospodarskiego.
Ceny przystępne.—Towar wyborowy. 2091

Mamy zaszczyt oświadczyć, że z dniem 1-go Października b. r. powierzyliśmy Panu

S. Glińskiemu,

w Warszawie, przy ulicy Nowy-Swiat Nr 67.

wyłączną sprzedaż na Królestwo Polskie, naszej znanej w całym świecie pomady do czyszczenia metali i prosimy Szanownych odbiorców udawać się odtąd z wszelkimi zamówieniami wprost do powyżej wymienionej firmy.—Równocześnie prosimy uważać do tychczasowe zastępstwo przez pana **A. Rymańskiego** za zniesione.—Z uszanowaniem

ADALBERT VOGT & Comp., Berlin O. Friedrichsberg.

Powołując się na powyższe oświadczenie domu **Adalbert Vogt & Comp.** w Berlinie miło mi złożyć zapewnienie, że staraniem mojem będzie jaknajlepiej odpowiedzieć życzeniom Szanownych odbiorców. Pozwolę sobie przy tem zwrócić uwagę tak **WW. Kupeów**, jakoteż Sz. Publiczności na wyjątkowe własności pomady **Vogta**, której co do dobroci stanowiła żadna inna dorównać nie może. Nietylko bowiem za lekkim potarciem usuwa brud i rdz na bronzach, miedzi i mosiądzu, jak np. na instrumentach, samowarach, lichtarzach, klamkach, wagach itp., ale nadto takowe polezuje t. j. nadaje im świetny połysk bez zarysowania i pozostawienia jakiegokolwiek plam. Opierając te słowa na doświadczeniu poręczam nieporównaną dobroć pomady **Vogta** wszystkim, chcącym za pomocą tejże utrzymać w należytym porządku i trwałości naczynia metalowe, proszę jednak przy kupowaniu zwracać uwagę na wyraźny napis niemiecki i firmę: **Adalbert Vogt & Comp. Berlin O. Friedrichsberg.** Z uszanowaniem

2676r **S. Gliński, Warszawa Nowy-Swiat Nr 67.**

PRZESCIERADŁA bez szwu od rs. 1.

SKŁAD PŁÓTNA, HAFTÓW I BIELIZNY

A. W. WILCZEWSKIEGO,

egzystujący od lat 22 w Gmachu Resursy Obywatelskiej,

przy Krakowskim-Przedmieściu,

PRZENIESIONY ZOSTAŁ NA

ulicę **NOWY-SWIAT** N. 55,

czwarty dom od Świętokrzyskiej,

i POLECA:

Płótna krajowe, Jarosławskie i Zagraniczne, bielone na trawie (nie chlorom), z najcieńszych fabryk. Bieliznę stołową Holenderską w wielkim wyborze i najświeższych deseniach. Gotową bieliznę damską i męską, Chustki do nosa, Pończochy, Skarpetki, Kołdry pikowe, Firanki, Percale, Madapolamy, Cretony, Dymki, Krawaty wąskie, Kołnierzyki, Mankiety, Czepki, Żaboty, etc. etc.

Wszystkie zamówienia i **CAŁE WYPRAWY** wykonują się najakuratniej, wraz ze znaczeniem.

Ceny najniższe.—Ścisłe stale.

PRZESCIERADŁA bez szwu od rs. 1.

OGŁOSZENIE.

W Nowo-Georgiewskim Zarządzie Fortecznym Inżynierskim, odbędzie się w dniu 2 (14) Listopada 1883 roku, o godzinie 12 w południe, głośna licytacja z dopuszczeniem podania i przysyłki zapieczętowanych deklaracji na sprzedaż różnych zużytych materiałów, instrumentów, zapasów, przedmiotów otrzymanych od robót z 1879, 1880 i 1881 latami i przedmiotów metalowych kaloryferów byłego w fortecy centralnego pneumatycznego opalania z żelaza łanego i kutego, oszacowanych na 2671 rs. 83 kop.

Pragnący przystąpić do licytacji głośnej, winni podać do w.żj. wzmiankowanego Zarządu przed oznaczonym do licytacji terminem deklarację na stemplowym papierze 60-kopiejkowej wartości, z dołączeniem wadium 263 (dwieście sześćdziesiąt ośm) rubli, oraz z wyjaśnieniem, że warunki licytacji, są im wiadome.

Pragnący zaś przyjąć udział w licytacji przez zapieczętowane deklaracje powinni podać albo też przysłać takowe także na stemplowym 60-kopiejkowym papierze w następującej formie.

Wzór do deklaracji:
Do Nowo-Georgiewskiego Zarządu Fortecznego Inżynierskiego
(Imię i nazwisko deklarującego).

DEKLARACJA.

Na skutek wezwania do licytacji na dzień 2 (14) Listopada 1883 r., na sprzedaż różnych zużytych przedmiotów, oznaczonych w wiadomościach dołączonych do warunków licytacyjnych, które mnie są w zupełności wiadome, ja deklaruję za oznaczone przedmioty (po tyle to rs. ... kop.) za pud (albo też hurtem za wszystkie taką-to sumę) w zabezpieczenie czego dołączam przy tem wadium równające się 1/10 części ocenionej sumy, gotówką rs. dwieście sześćdziesiąt ośm (albo też państwowymi papierami publicznymi z bieżącymi kuponami), które to wadium, jeżeli nie utrzymam się przy licytacji, sam odbiorę (w taki to sposób).

(Podpis składającego deklarację)

(Dzień . . . miesiąc . . . i rok . . .)

(Miejsce zamieszkania)

Po skończonej licytacji osobę, która utrzyma się przy oznaczonych przedmiotach, obowiązana dopełnić wadium do 1/10 części zadeklarowanej przez nią całej pozostałej przy licytacji sumy.

Warunki licytacji i oznaczone dla sprzedaży przedmioty obejrzone być mogą przy Nowo-Georgiewskim Zarządzie Fortecznym Inżynierskim przed dniem licytacji we wszystkie dni powszednie od godz. 10 z rana. 2827r

FRANKFURTSKĄ

Essencję Octową

z Fabryki Stowarzyszenia Przemysłowo-Chemicznego w Moguncji, jako zdrowiu nieszkodliwą, przez Departament Medyczny do sprzedaży dozwoloną polecają **Składy Materiałów Aptecznych**

LUDWIKA SPIESSA I SYNA

ulica Senatorska № 464/5. | ulica Marszałkowska № 52,

obok kościoła pp. Kanoniczek. | pomiędzy ul. Rysią i Świętokrzyską.

Każda Fiaszka opatrzona jest pieczęcią fabryki i sposobem użycia. 2155

Dostać można również i w składzie aptecznym **J. Placheckiego** w Siedlecach.

NAJTAŃSZE
GUSTOWNE I W DOBRYM GATUNKU
OBICIA PAPIEROWE, 2256
 począwszy od 10 kop. za rulon,
 glansowane od 25 kop.
POLECA SKŁAD FABRYCZNY
„pod Merkurym,”
 Senatorska Nr 27, obok kościoła Ś-go Antoniego.

Zakład artystyczno-litograficzny
i Drukarnia
MAXYMILJANA FAJANSA,
 Krakowskie-Przedmieście Nr 52,
 wykonywa wszelkie roboty litograficzne i drukarskie począwszy od robót drobniejszych,
 jak cyrkularze handlowe, blankiety, rachunki, adresy firmowe i rejestry fabryczne,
 aż do robót wydawniczych, artystycznych i ilustracyjnych.
 Polecając się łaskawym względem nadmieniam, że oprócz znanej doskonałości wykonywanych robót, **ceny są jak najprzystępniejsze.** 2828R

Dla Gospodyń!
Bardzo Ważna Wiadomość.

Niżej podpisany zawiązywawszy bezpośrednie stosunki z Cesarstwem, celem prowadzenia bydła stepowego, jest w stanie sprzedawać mięso po cenach możliwie niskich, a mianowicie:
 GATUNEK 1. Krzyżowa, Łojowa, Zrazowa, Kotlet i Plecowa, funt po kop. 13 1/2.
 GATUNEK 2. Wszelkie części przednie, oprócz zamieszczonych w gatunku pierwszym, funt od 11 do 12 kop.
 O czem mam zaszczyt zawiadomić Szanowne Gospodynie.
Lenartowicz,
 w głównych jatkach, za Żelazną-Bramą, róg Krochmalnej i Gnojei domu Nr 9, jatki Nr 6. 4294

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 9 (21) Listopada r. b., o godzinie 12 w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja in plus przez opieczętowane deklaracje na risico terażniejszego dzierżawcy nie spełniającego warunków kontraktu, na dzierżawę docho-
 du za prawo stawiania krzesel w alejach i na placach miejskich, licząc od dnia zatwierdzenia licytacji do 1 (13) Lutego 1886 r., od rs. 50 rocznie.
 Mający zamiar ubiegania się o takową dzierżawę złożą w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną na papierze stemplowym, ceny kop. 60, podług wzoru niżej zamieszczonego, wraz z kwitem Kassy miasta Warszawy, na złożone w tejże Kassie wadium w ilości rs. 50 i na koszt ogłoszenia rs. 40, które nie utrzymujemy się przy licytacji zaraz zwrócone będą.
 Warunki są do przejrzenia w Wydziale Administracyjnym Magistratu, każdodziennie, wyjąwszy dni świątecznych.
Wzór do deklaracji:
 W skutek ogłoszenia z dnia . . . podaję niniejszą deklarację, mocą której podejmuję się wydzierżawić dochód za prawo stawiania krzesel w alejach i na placach miejskich, licząc od dnia zatwierdzenia licytacji do 1 (13) Lutego 1886 r., za sumę N. N. rs., N. N. kop. rocznie, (wypisać literami), poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom, w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.
 Kwit na złożone w Kassie m. Warszawy, wadium w ilości rs. 50 i na koszt ogłoszenia rs. 40, przy niniejszym załączam.
 Stałe moje zamieszkanie jest w N. N. (wypisać miejsce zamieszkania).
 Pisałem dnia N. N. (wypisać dzień, miesiąc i rok).
 Podpisać wyraźnie imię i nazwisko. 2829

Die beste, billigste und praktischste Stärke ist die Internationale Brillant-Glanz-Stärke
 von Hoffmann & Schmidt, Leipzig-London.
 Nur echt mit Schützmarke „Blätterchen“.

Najnowszy i najlepszy sposób Prasowania Bielizny

i doprowadzenia jej przy pomocy najmniejszej wprawnej ręki do połyskującej powierzchni (glansu), sztywności elastycznej i najzupełniejszej białości, polega na krochmaleniu jej ogólnie ze swej dobroci znanym

Międzynarodowym brylantowym połyskującym krochmalem
HOFFMANN i SCHMIDTA,
 w PARYŻU, w LONDYNIE, w LIPSKU,
 rue de la Verrerie 63, Great Tower Street 44, Centralhalle,
 który sprzedaje się w WARSZAWIE, w paczkach po 12 kop. w SKŁADACH: p. Kędzińskiego Stanisława, Nowy-Swiat 44, Świętokrzyska 14, Bednarska 19, Stare-Miasto 1, u p. Krupeckiego Leona, Nowy-Swiat 1245, Krakowskie-Przedm. 451, Praga, Targowa 149, u p. Purwina Józefa, Miodowa 486 (16), p. Simon S., Marszałkowska 73, naprzeciw Zielonego placu, u p. Welt Henryka, Nalewki 7, p. Wilkaniec C., plac Ś-go Aleksandra 1655 (5), oraz we wszystkich składach Stowarzyszenia „Merkury“.
 Sposób użycia w polskim i rosyjskim języku dodaje się bezpłatnie.
 Głównie zwraca się uwagę Sz. Publiczności, że przy praniu bielizny żadnego krochmalu użyć nie potrzeba, jedynie zaś przy prasowaniu jej zastosować się należy do sposobu użycia.
 Życzących otworzyć składy na prowincji, uprasza się o zwracanie się do
M. Haase,
 Warszawa, Wierzbowa Nr 4.
 2811.R

Parowa Fabryka Krochmalu Pszennego
„Ksawera”
 przy ulicy MURANOWSKIEJ Nr 4
 poleca **KROCHMAL** i **PUDER SWEGO WYROBU**
 Sprzedaż hurtowa na miejscu. 41

Zawiadomienie.
Magazyn Ubiorów Męzkich
KONSTANTEGO JAKIMOWICZ,
 przeniesiony został na drugą stronę bramy w tym samym domu, ul. Miodowa Nr 10, wprost Sądu Okręgowego. Magazyn znacznie powiększony tak w gotową garderobę męską, jak w sukna i korthy krajowe i zagraniczne. Wielki wybór Mundurów, Szyneli i Bluz nowej formy dla uczniów; z czem się polecam Szan. Klientom, mając nadzieję, że i nadal łaskawie zaszczycać mnie będą. Z wysokim szacunkiem
Konstanty Jakimowicz.
 Miodowa Nr 10, wprost Sądu Okręgowego. 4258.

Skład Materjałów Aptecznych
J. MROZOWSKIEGO,
 ulica Miodowa Nr 6, ma zaszczyt polecić:

Anilinowe farby do kwiatów i dla farbiarzy.
 Benzynę, na balony, funty i flaszki.
ESENCJĘ OCTOWĄ, do robienia octu
 Farby i Lakierzy Zakładów przemysłowych krajowych.
 Farby drukarskie, Litograficzne i Pokosty.
 Farbki, Krochmale i Glans do bielizny.
 Glans do obuwia.
 Materjały apteczne i Preparata chemiczne.
 Materjały Fotograficzne, Papier albuminowy i Brystol.
 Masy woskowe i Lakierzy, do zaprawiania posadzek.
 Mydła toaletowe i Pudry.
 Olejki do wódek i do Wody Kolonńskiej.
 Oliwę Nicejską najlepszą.
 Oliwę do maszyn i do palenia.
 Papier na mole.
 Perfumy angielskie i francuskie.
 Proszek Azjatycki na wygubienie robactwa domowego.
 Proszek i Pomada do czyszczenia metali.
 Tynkturę na pluskwy.
 Truciznę na szczyry.
 Wody Mineralne Naturalne.
WODĘ KOŁOŃSKĄ ELSNEROWSKĄ.
 w niezem nie ustępującą zagranicznej. 2507R

Przygotowanie i sprzedaż niżej wymienionych środków, jako nie zawierających części szkodliwych dla zdrowia, dozwala się na ogólnych warunkach handlu.
D-ra POPP'A c. k. nadwornego dentysty
Woda anaterynowa
 do zębów i ust.
 Środek na wszelkie bóle zębów, oraz dolegliwości jamy ustnej i dziąseł. Doskonała woda do płókania dla cierpiących na ból gardła. W butelkach po kop. 60, rs. 1 kop. 20 rs. 1 kop. 50.
D-ra POPP'A Nadwornego Dentysty.
Proszek do zębów najcienniejszym zębom nadaje perłą białosć.—
 Cena pudełka kop. 70.
Pasta do zębów aromatyczna, czyni zęba niezmiernie białymi. Ceny w puszkach rs. 1 kop. 20, w kawałkach kop. 35.
Mydło roślinne na liszaje, wyrzuty, piegi, łuszcze na głowie i brodzie, krosty, choroby skórne i w ogóle nieczystości krwi. Cena kop. 35.
SKŁADY w WARSZAWIE:
 u Aleksandra Kocho, Krak.-Przedmieście 83.
 u Aleksandra Lipink, Niecała róg Wierzbowej.
 u L. Spiess i Syna, Plac Teatralny.
w Lublinie: u Rassyana aptekarza.
w Białym: u Cichowicza aptekarza,
w Łowiczu: u Garszowskiego aptekarza.
w Radomiu: u Brandta, aptekarza. 370

Gdańska Szafa, Obrazy
 i inne rzeczy do sprzedania. Ohmielna Nr 9, stróż wskaże. 4263

Polecamy Mac Dougalla
w Londynie Ług i Maść dla owiec
 najlepszy i niezawodny środek do usunięcia wszelkiego robactwa, jedyny skuteczny środek przeciwko parchom. Preparat Mac Dougalla wolny jest zupełnie od wszelkich trujących substancji, w przeciwstawieniu wszelkim truciznom, pewność i bezpieczeństwo działania jego polega na tem, iż właściwie nie truje pasożytnych owadów lecz dusi je, pokrywając je ze wszystkich stron powłoką tamującą ich oddychanie. Preparat Mac Dougalla sprzyja nadzwyczaj porostowi wełny, ponieważ owce uwolnione od robactwa i dokuczliwego swędzenia nie wyskubywają sobie wełny i nie wydzierają jej trącąc się o słupy, lub drzewa, oprócz tego zaś zastosowanie tego środka czyni wełnę czystsza i nadaje jej piękniejszy pozór. Mac Dougalla maść sprzedaje się w postaci gęstej masy w beczkach zawierających po 50 i 20 funtów celnych. Beczka wagi 50 lb c. wystarczająca dla 250 owiec kosztuje w Warszawie rs. 16; beczka wagi 20 lb wystarczająca dla 100 owiec rs. 7. Pora jesienna jest najstosowniejsza do użycia maści Mac-Dougalla. Szczegółową broszurkę zawierającą sposób użycia maści Mac-Dougalla, oraz sprawozdania i świadectwa znanych hodowców owiec przesyłamy na żądanie bezpłatnie pod opaską, **WASILEWSKI & PIŁASKI** Warszawa, ulica Nowo-Senatorska 5, Hotel Litewski. 2668R

Bezpłatna porada ambulatoryjna dla niezamożnych chorych w Klinikach Szpitali:
Dzieciątka Jezus i Ś-go Rocha.

Prof. Dr Popow, choroby wewnętrzne we Wtorki i Czwartki, od godz. 11 do 12 1/2 w Szpitalu Dzieciątka Jezus.
Prof. Dr Efremowski, choroby chirurgiczne od 12 do 1 1/2, codziennie w Szpitalu Dzieciątka Jezus.
Prof. Dr Wolffring, choroby oczu od 12 do 1 1/2 p. p. codziennie w Szpitalu Ś-go Rocha. 2798-A

Sirop du
DE FORGET
 używa się z niezawodnym skutkiem przeciw kaszlowi nerwowym i katarycznemu, a bezsensowności i wszelkim cierpieniom płucnym. Zadawalnia i lekarzy i chorych. Łyżeczka od kawy wystarcza. W Paryżu ulica Vivienne 36, w Aptecznicy Chable.

Propinacja Eisnerów, do odstąpienia od Nowego Roku...

Publi 3.000—1.500 potrzeba na splatę drugiego numeru...

Klepek wiktualii od lat 30 egzystujący. Jest do odstąpienia...

Kolonja do sprzedania za Wolską rogatką, na Woli...

Dystrybucja jest do sprzedania bardzo dobrym punkcie...

Klepek dystrybucyjno-spożywczy dobrze procentujący...

Klepek wiktualii z dystrybucją zaraz do sprzedania...

Chcę kupić dom w Warszawie, nie zbyt odległy od centrum...

Klepek wiktualii jest do odstąpienia zaraz. Ulica Leszno...

LOKALE

Od 1 Listopada do najęcia pokój duży frontowy, na 1-m piętrze...

Pokój do wynajęcia dla kobiety na dogodnych warunkach...

Klepek na przynajmniej jednej ulicy, z niedrogim skomornem...

Jeden lub dwa pokoje z meblami, do wynajęcia zaraz...

Dwa pokoje na parterze od frontu, z osobnym wejściem...

Paraz do wynajęcia 3 pokoje, przedpokój, kuchnia itd...

Do wynajęcia od 1-go do 6-u pokoi z komfortem urządzonych...

Mieszkanie złożone z 9 pokoi, przedpokój, kuchni, spiżarni...

Klepek z oknem wystawowym, przy ulicy Chmielnej 9...

Dwa pokoje z kuchnią w oficynie, Nowy-Swiat 23...

Do odstąpienia z powodu nieprzewidywanych okoliczności...

Paraz do odnajęcia duży pokój z przedpokojem i kuchnią...

Uczeń klasy 8-mej poszukuje każdego czasu mieszkania przy rodzinie...

Pokój duży, frontowy, umeblowany, z opałem, usługą...

Pokój duży z przedpokojem, umeblowany, z całym utrzymaniem...

Z powodu nagłego wyjazdu jest do wynajęcia pokój z przedpokojem...

Klepek do najęcia zaraz lub od Nowego Roku. Jerozolimska...

Do wynajęcia cztery porządne pokoje z meblami lub bez...

3 pokoje, alkowa, przedpokój i kuchnia, elegancko umeblowane...

Potrzebny pokój osobny, porządnym, w okolicy placu Teatralnego...

Pokój dla dam u francuskiej rodziny. Wilcza 2A, Wilejskiego...

Klepek narożny zdający na skład wódek, z salą i mieszkaniem...

Pokój z kuchnią każdego czasu do najęcia. Ulica Mariensztadt...

Wazowiecka 4. Trzy pokoje umeblowane, wygodny rozkład...

Pokój umeblowany z usługą i samowarem, do wynajęcia...

Doniesienia rozmaite. Fabryka kufrow, waliz i toreb podróżnych...

Nauka kroju krawieczyzny, bielizny i sztywni, nauka na maszynach...

Magazyn mody „Kamilla”, Marszałkowska 6A, ma honor zawiadomić...

Główny zakład froterów warszawskich. Przyjmuje wszelkie obstalunki...

Uczeń kroju sposobem paryżkim ułatwionym, kompletne za 8 rs...

Urzednik etatowy naglym potrzeba, a nie chcący wpaść w ręce lichwiarskie...

Chelmińska z męża Brauman, zajmuje się obecnie praniem rękawiczek...

Obiady prywatne. Świętokrzyska 23, mieszkania 18...

Obiady gospodarskie. Ulica Senatorska 7, 2-e piętro...

Kwity lombardowe kupuje. Ulica Aleksandra 16, mieszkania 22...

Kwity lombardowe, kupuje na dogodnych warunkach. Solna 15, mieszka 7...

Soba życzy przyjąć dziecko do piersi. Tamże jest pokój dla osoby...

Podróżniczka życzy przyjąć dziecko do piersi. Widok 21a, wiadom. u stróża...

Akuszerki są pokoje osobne dla osób spodziewających się słabości...

Akuszerka Leokadja Szykowska, przyjmuje osoby spodziewające się słabości...

Akuszerka Ceter, przyjmuje osoby spodziewające się słabości...

Mamki sztuczne francuskie, działające równie łatwo jak pierś matki...

Mamki młode, zdrowe i z bardzo obfitym pokarmem, są i bez długu...

Mamki wiejskie i miejskie, ze starszym i młodszy i obfitym pokarmem...

Mamki młode z obfitym pokarmem u akuszerki. Marijańska 3...

W drodze z Łodzi do Warszawy zgubiono rs. 125. Łaskawy znalazca...

Portmonek czerwony z 78 rs. i drobnościami, zgubiono za Żelazną-Bramą...

Zgubione kilkadziesiąt rubli w cukierni L. Lourse et Comp. w hotelu Europejskim...

Doggi duńskie czystej rasy, sześcioletnia 6-tygodniowa. Do obejrzenia...

Dog do sprzedania na Szmulowiznę w domu p. Brühla. Wiadomość w szlachuzie...

Wylicza kurlandzka do sprzedania. Ulica Widok 21, w dystrybucji...

PRZE WODNIK ADRESOWY

- Kalhorn A., Krakowskie-Przedmieście 77. Radke G. & Zeliszawski A., Miodowa 2. Rosenband Stanisław, Nalewki 14. KANTORY WEKSLU. Neumark Gabrijel, Miodowa 3. KAPELUSZE (fabryki). Leonard, Miodowa 11, wyr. kraj. Ceny niskie. Miodkowski Jan, Elektoralna 21, zagr. i kraj. Truchliński W., Marszałk. 65, kapel. i czapki. Weigt T., Krak.-Przedm., róg Królewskiej wyborowe kapelusze krajowe i zagraniczne. Weigt T., ulica Długa róg Miodowej, najtańsze i najlepsze kapelusze krajowe. KAPELUSZE SŁOMKOWE (fabryki). Dubrowitz Max, Świętojejska 30. KSIĘGARNIE I SKŁADY NUT. Gebethner & Wolff, Krak.-Przedm. 15. Orgelbrand Maur., N-Swiat 67, Senators. 22. Seanewald Gustaw, Miodowa 4. KSIĘGI HANDLOWE (fabryki). Bock A. & Csernak F., Warszawska fabryka ksiąg handlowych. Bielańska 5. Haempel & Ehring, Elektoralna 6. Krousch Wilhelm, Zabia 4, główny skład ksiąg buchalteryjnych, istniejący od 1828 r. Winkler M., Tłomackie 9, księgi handlowe. LAKIERY I FARB Y OLEJNE (fabryki). Karpiński i Leppert, Elektoralna 33. LECZNICE DLA ZWIERZĄT. Sienna 6a. Porady od 8—10 1/2 r. i od 2—5 po poł. LITOGRAFJE. Bukaty i Ska, lit. pośpiężna, Świętojejska 12a. Kohn Henryk, litogr. artyst. Elektoralna 3. MASZYNY I ODLEWY (fabryki). Berent T. & Adolph J., Wronia 33. Maszyny osie, sikawki, pompy, żaluzje (okienne). Friedl, Werner i Lion, Wronia 34. Zakłady mechaniczne. Kotłarnia miedzi i żelaz. Odlewnia. Gerlach & Co., Srebrna 8, maszyny pomocnicze dla fabryki i rzemiosł. MATERJAŁY PIŚMIENNE. Bazar szkolny, Krakowskie-Przedmieście 36. 1-e piętro w prawej oficynie. MEBLE (magazyny). Dzięgielewski J., Świętokrzyska 8, zakłady stolarskie, tapiecerskie i roboty dekoracyjne.

- Frumkin Bcia, Rybaki 10, największy wybór wszelkich łożek żelaznych, kołysek, mebli ogrodowych itp., po cenach niskich. Globus P., Bielańska 5. Mursztyn A., r. Bielańskie 8, nowe używ. dek. Otwinowski T., Nowy-Swiat 38. Zakłady stolarskie, tapiecerskie i dekoracyjne, oraz meble gotowe. Piechowski i S-ka, Marszałk. 60, róg Placu Zielonego, meble nowe i używane, dekoracje. Rahong K., N-Swiat 60, nowe, uż. dekor. eg. 1845. Tarnowski J. i Ska, Królewska 23, meble wszelkiego rodzaju po cenach niższych. Załęski i Ska, Marszałk. 63, meble i rob. dekor. MUSZTARDA (fabryki). Arthur & Co., fabryka parowa, Leszno 4. Szwajtner A., parowa fabryka, Królewska 19. NACZYNIĄ KUCHENNE I GOSPODARSKIE. Bernstein A., Graniczna 9, meble żelazne. NICI I NORYMBSZCZYŻNA. Frybes F., Zabia 4, sklep. 10, galanterii i guzików. Hackenberg & Legotke, wprost Reformatorów. Ludwig A., Senatorska 496, obok Penkali. Klink A., Zabia 4, galanterja i guziki. OBUWIE DAMSKIE (fabryki). Blechschmidt Stanisław, Obuwie damskie, Nowy-Swiat 58 i Czysza 2. OGŁOSZENIA DO DZIENNIKÓW. Rajchman i Frenndler, Senatorska 18. OPTYCY. Berent i Plewiński, Krak.-Przedm. 65. Gerlach G., dawn. Kr.-Przedm. teraz Czysza 2. PICE (fabryki). Stalwscy A. E., (dawniej), Tamka 17. PICE ZAGRANICZNE. Cohn & Leichtentritt, Oria 7, kominki, majoliki, posadzki z terakoty, rury gliniane. PIÓRA STRUSIE (fabryki). Gliwic F., Senatorska 20, i fantaz., ceny niskie. Sachs Emanuel, pierwsza warszawska fabryka. Tłomackie 9, 1-sze piętro. PISMA PERJODYCZNE (redakcje). Słownik geograficzny, Długa 47. Rola, wydawca J. Jelenki, Nowy-Swiat 4. PŁÓTNA I BIELIZNA (magazyny). Gałkowski L., Marszałk. 59a, róg Świętokrz.

- Jankowski R., Kr.-Przedm. 15, dom Potocki. Józef i Ska, Elektor. 5, Cenniki wysła gratis. Straus L., Nowy-Swiat 43, pościel gotowa. POŃCZOSZNICZE WYROBY (fabryki). Haehle Gustaw, Świętokrzyska 11. POŚCIEL GOTOWA. Chelstowski J., Czysza, hotel Europejski. Jaworski Jan, Nowy-Swiat 67. POWOZÓW (fabryki). Berger Karol, Leszno 6, wprost Rymarskiej. POWOZÓW NAJEM. Dąbrowski Ignacy, Chmielna 10. Hegner J., Nowy-Swiat 51, domhr. Stadnickiej. Hotel Paryski, Bielańska 9. RESTAURACJE. Herkulanum, Kr.-Przedm., róg Bednarskiej. Snowacki Stanisław, Długa 17. SZKŁO, PORCELANA, FAJANS. Chwaszkiewicz F., Miodowa 1. Maczanow Michał, Zimna 5, kryszta. szkło. Petrych J. i Ska, Rymarska 2, róg Senatorskiej. Schiffner A., róg Senatorskiej i Bielańskiej. SZUWAKSU (fabryki). Gliński S., szuwaks, atrament, N-Swiat 67. TABACZNE WYROBY (składy). Greczynski S., skład hurt. detal. Nowy-Swiat 35. Podymowski St., skład hurt. Nalewki 13. WINA (składy hurtowe). Dobrycz S. & C., dost. dw. JOKM, ogz. od 1790. WINA KRYMSKIE I KAUKAZKIE. Stein Herman & Co., Marszałkowska 58. Zurabow J. Gr., Senatorska 25. ZAPALKI. Bienkowski T., główna sprzedaż zapaltek. A. Nowakowski i Syn, Bielańska 3. Kozłowski T., Główny skład zapaltek krajowych i zagranicznych. Senatorska nr 25. ZEGARMISTRZE. Gołombowski J., zeg. fach. Bielańska 1. Zawistowski K., Wierzbowa, gmach teatr. ZNAKI METALOWE I PISANE (fabryki). Bitschan P., Długa 47, i aparaty kościelne. Poznanski Józef, Długa 41. ŻELAZNE WYROBY (składy). Straus A., Długa 39, filja Marszałk. 50a.

- W drukarni Kurjera Warszawskiego—Plac Teatralny nr 473c (nowy 5). Redaktor Wacław Szymanowski. — Sekretarz Redakcji Tadeusz Czapeliski. — Wydawca Gustaw Gebethner. Дозволено Цензурою. — Варшава 19 (31) Октября 1883 Го.